VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 94 — Vol. XLVII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, elok. 10 p. 1963 — Saturday, Aug. 10, 1963

Kunnallisasioiden valvoja vaati suolivyön kiristämistä kunnallishallinnoilta

Toronto. — Ontarion kunnallisasioiden varaministeri Lorne R. Cummings ilmaisi tällä viikolla mielipiteenään, että ontariolaiset kunnallishallinnot olivat jo tähän mennessä lainanneet varoja niin suuressa määrässä kuin on mahdollista, minkä lisäksi ne eivät voisi nyt enää odottaa jotta maakunta- ja liittohallituksien taholta annettaisiin niille lisää apurahoja — toisin sanoen, hän oli sitä mieltä, että ontariolaiset kunnat ovat jokseenkin lähellä sitä tilannetta, jolloin voitaisiin julistaa useita näistä kunnista vararikkotilaan.

Tavallisen kunnallisten verojen maksajan harmiksi hän esitti samalla sellaisen mielipiteen, että veronmaksajat voivat nyt odottaa vain joko korkeampia omaisuusveroja tai vähempää kunnallista palvelua — vähempää katujen, vesiviemärien, valojeen, sähköpalvelun ym. kunnostamista ja rakentamista. Mr. Cummings oli kuitenkin varovainen tässä suhteessa sanoessaan, että tämä mielipide on hänen omansa eikä konservatiivisen maakuntahallituksen ja että hän oli lausunut mielipiteensä vain yksityisenä maakunnan asukkaana eikä maakuntahallituksen virkailijana.

Hän selosti Toronton Kiwanis Clubilla pitämässään puheessa, että Ontarion maakunnan asukasluku v. 1953 oli 4,500,000 ja että se on nykyään yli 6,000,000. Samanaikaisesti, sanoi hän, ontariolaisten omaisuuksien arvo oli lisääntynyt $5,000,000,000:sta $11,400,000,000:iin ja että kunnallishallintojen menot v. 1953 olivat olleet noin $366,000,000 verrattuna tämän vuoden lähes $960,000,000:iin — summaan, mikä on lähes samansuuruinen kuin maakuntahallituksen budjetti.

Kokouksessa läsnä olleet tarkkailijat huomioivat, että vaikka kunnallishallinnot olivat käyttäneet menojensa peittämiseksi lähes saman summan kuin maakuntahallituksen menobudjetissa oli määritelty, niin siitä huolimatta niiden pääasialliset tulot olivat kotoisin tavallisten kotienomistajien taskuista.

Näistä totuuksista huolimatta mr. Cummings oli sitä mieltä, että kunnallishallintojen tulisi harkita tarkoin josko olisi parempi kiristää suolivyötä kunnallismenojen tiimoilta.

"Joukkotyö on voiman näyte"

Toronto.— "Joukkotyö on voiman näyte" kertoi meille totuuden suurin kirjaimin Tarmolan ravintolan seinälle asetettu juhlatunnus.

Seitsemännet suurjuhlat Torontossa onnistuivat yli odotusten, sillä yksin miesvoimistelijoitakin osallistui kuusitoista sunnuntaipäivän yhteisvoimisteluun, joka jo sinänsä sai koko voimistelun näyttämään paljon juhlallisemmalta. Elsie Jokinen oli suunnitellut ja ohjasi tämän yhteisvoimistelun, jossa miesvoimistelijoille oli suunniteltu miehekkäämpi ja naisvoimistelijoille naisellisempi ohjelma, kummankin täydentäessä toistaan sulavasti. Lyhyessä keskustelussa Elsien kanssa ennen yhteisvoimistelua, hän kertoi olleensa erittäin tyytyväinen kaikkeen juhlainnostukseen, jota etenkin nuoret olivat osoittaneet harjoitellessaan yhteisvoimistelua. Hän halusikin näin lehden palstoilla esittää kiitoksensa kaikille, jotka ovat jotenkin vaikuttaneet siihen, että näihin juhliin oli saatu näin hyvä nuorten kannatus.

Britannian Malesia-aikeet ovat kovassa vastatuulessa

Djakarta, Indonesia. — Indonesian presidentti Sukarno sanoi tällä viikolla, että Britannian haluamaa Malesian liittoa ei tulla muodostamaan ennenkuin on pidetty kansanäänestys Britannian siirtomaahallinnassa olevilla Borneon territorioilla ja saatu niillä asuvien ihmisten mielipide asiasta.

Hän sanoi täällä pidetyssä joukkokokoukessa, että Indonesia oli saavuttanut suuremmoisen voiton korkeimman portaan (ao maiden) neuvonpidossa, johon osallistuivat Filippiinien ja Malajian edustajat, jossa kokouksessa sovittiin siitä, että Malesian liittoa ei muodostettaisi ennenkuin Kalimantanin (Pohjois-Borneon) ihmisten ääni on kuultu.

"Jos Pohjois-Kalimantan kansa omaa taistelumielialan, olen varma, että se tulee hylkäämään Malesian (liiton) muodostamisen", sanoi hän.

Britannian aikaisempien suunnitelmien mukaisesti Malesian liitto olisi ollut muodostettava elokuun 31 päivään mennessä.

Syyttäen Britanniaa yrityksestä tuhota korkeimman portaan neuvottelut Sukarno sanoi joukkokokouksessa läsnä olleille länsimaiden diplomaateille: "Te herrat ette voi välttyä historian seurauksilta. Afrikka, Aasia ja Latinalainen Amerikka ovat heränneet, kolonialistiset ja imperialistiset vallat tulevat häviämään yksitellen.

"Tunnustakaa, että Mafilindon (Malajian, Filippiinien ja Indonesian liitto) on vasta alkua uudesta voimasta kolonialismia ja imperialismia vastaan."

Malajian pääministeri Tunku Abdul Rahman sanoi Kuala Lumpurissa tällä viikolla, että hän on valmis siirtämään uuden liiton muodostamisen jos tarpeellista.

Samalla on ilmoitettu, että Yhdistyneissä Kansakunnissa on olemassa vallalla mielipide jotta brittiläisen vallanalaisuudessa olevan Pohjois-Borneon kansan mielipidettä olisi ensin kuneltava ennenkuin toteutettaisiin brittiläiseltä taholta ehdotettu Malesian liiton muodostaminen.

Poika hukkui Timminsissa

Timmins. — 16-vuotias Joseph Cloutier hukkui viime keskiviikkona McDonald järveen noin kolme mailia täältä itään.

Poliisi sanoi että nuorukainen oli lähestymässä kelluvaa laituria joka oli noin 75 jalkaa rannasta kun hän yht'äkkiä huusi apua ja katosi veden alle.

Hänen veljensä Jean-Paul, joka odotti häntä laiturilla, ryntäsi veteen pelastaakseen hänet, mutta ei onnistunut löytämään veljensä ruumista.

Kuvassamme kahdeksan niistä maakuntien pääministereistä jotka osallistuivat liittohallituksen pääministeri Lester Pearsonin kutsumaan liittohallituksen ja maakuntahallituksien väliseen konferenssiin, jos a keskusteltiin hallituksen suunnitelmista töiden ja eläkkeiden järjestämiseksi. He ilmoittivat olevansa tyytyväisiä liittohallituksen suunnitelmiin nähden. Yläällä vasemmalta oikealle: Ontarion pääministeri John Robarts, Prince Edward Islandin Walter Shaw, New Brunswikin Louis Robichaud; Manitoban Duff Roblin ja alarivissä vasemmalta oikealle: Newfoundlandin Joey Smallwood, Nova Scotian Robert Stanfield, Saskatchewanin W. S. Lloyd ja Quebecin Jean Lesage. — TNS kuva.

VIIME TIEDOT

Washington. — Täällä ilmoitettiin tänä aamuna, että presidentti Kennedyn vaimon kolmas vastasyntynyt poika-lapsi oli kuollut. Lapsi oli syntynyt ennenaikaisesti ja poti hengitysvikoja. Lapsi oli syntyessään alle viiden paunan painoinen. Hän kuoli tänä aamuna (perjantaina) kello 4 aikana.

Sudbury. — Falconbridge-kaivosyhtiön palveluksessa olevat työläiset ovat äänestäneet ylivoimaisesti lakkoon ryhtymisen puolesta ellei työnantajataholta suostuta myönnytyksiin uusia työehtoja laadittaessa. Lakon puolesta äänesti 1,711 Mine Mill-unionin jäsentä ja 174 vastusti toimenpidettä — siis 90-prosenttiseesti lakkotoimenpiteeseen ryhtymisen puolesta. Mainitun yhtiön palveluksessa on 2,131 Mine Millin jäsentä. Neuvottelut työehtosopimuksesta jatkunevat vielä tänään.

Moskova. — Yhdysvaltain valtiosihteeri Rusk saapui tänä aamuna Mustallamerellä olevalle Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin huvilalle keskustellakseen hänen kanssaan. Heidän keskustelussaan odotetaan kosketeltevan läheisimpiä idän ja lännen tunnusteluja, jotka seuraisivat juuri allekirjoitettua osittaista ydinasekokeilukieltosopimusta.

Regina. — Uuden demokraattisen puolueen edustajakokoukseen osallistuvat edustajat jatkavat tänään keskustelujaan suhtautumisestaan Canadan ulkopolitiikkaan. Eilen hyljättiin ehdotus, jossa vaadittiin Canadan vetäytymistä syrjään NATO-liitosta. Ehdotus hyljättiin äänisuhteessa 5—2. Ehdotus tuli hyljätyksi sen väitteen perusteella, että edustajakokouksen ei tulisi sitoa parlamentissa olevan puolueryhmän käsiä.

Farmarien unioni kaikkoaa poliittista toimintaa

Regina. — Canadian Press-uutistoimiston kirjeenvaihtajan täältä päiväämässä uutistiedoituksessa väitettiin tällä viikolla, että kaikki toiveet poliittisesta allianssista lukuisia Canadan farmareita edustavan National Farm Unionin ja Uuden Demokraattisen puolueen välillä oli menetetty viimeksimainitun puolueen täällä koossa olevassa edustajakokouksessa pidettyjen puheenvuorojen takia.

Farmarien unionin presidentti Alfred P. Gleave sanoi puolueen kokouksessa, että farmarien unioni pitää edelleenkin itsensä vapaana poliittisista siteistä eikä sillä ole mitään aikomusta sitoa poliittisia yhteyksiä, sillä se haluaa olla vapaana kaikista sellaisista.

Mr. Gleave oli sitä mieltä, että mikään canadalainen puolue ei voi tarjota ohjelmaa, joka vastaisi nykyaikaisia vaatimuksia — luodun rikkauksien tasapuolisesti jakamista ja farmarien ja työläisten pakkolomauttamisongelman ratkaisua.

Olen sitä mieltä, että canadalaiset äänestäjät, Canadalaiset maanviljelijät, odottavat sellaista poliittista puoluetta, joka johdattaisi meidät pois siitä umpikujasta, josta löydämme itsemme", sanoi hän.

Mainittu farmarien unioni on yksi niistä järjestöistä, joiden suosiota Uusi Demokraattinen puolue tavoitteli silloin kun se perustettiin kaksi vuotta sitten sosialidemokraattisen Co-Operative Commonwealth Federationin perillisenä.

Mr. Gleave muistutti kuulijoilleen, että vanhan CCFn tunnuslauseina olivat: "inhimillisyys ensin" ja "tuotanto käyttöä eikä voittoa varten" sekä kysyi samalla kuulijoiltaan koska he olivat viimeksi kuulleet nämä sanat lausuttavan.

Muutamien minuuttien kuluttua tämän puheen pitämisen jälkeen jaettiin edustajakokoukseen osallistuneelle 800 edustajalle päätöslauselmaehdotusluonnos, jossa toistettiin nämä tunnukset — "inhimillisyys ensin" ja "tuotanto käyttöä eikä voittoa varten".

Päätöslauselmaehdotuksessa vaadittiin myös takeita siitä, että kaikille ihmisille suotaisiin tasavertaiset täydelliset oikeudet, että ihmisten kehittämispotentiaali vapautettaisiin, että veljesmielisyyttä tavoitettaisiin kaikkien kansojen keskuudessa. Tästä päätöslauselmaehdotukseesta kekustellaan myöhemmin, ilmoitettiin eilen (torstaina).

Vaikka edustajakokouksessa tulikin esille se, että puolueen jäsenet ovat yhä suuremmassa määrässä suuntautumassa kohti kansan enemmistölle suosiollisempia käsityksiä, niin vielä ei hyväksytty edustajiston enemmistön taholta sellaista käsitystä kuin esimerkiksi teollisuuslaitoksien kansallistuttaminen ja muut sellaiset sosialismiin johtavat tavoitteet.

Maataloutta koskevassa lausunnossa vaaditaan taattuja minimihintoja maataloustuotteista tarkoituksella saattaa ne hinnat samanveroisiksi teollisuustuotteiden hintojen kanssa, joka kanta oli kuitenkin useiden tarkkailijoiden mielestä myönteinen.

Rotusyrjinnän vastustajat saivat voiton

New York. — Brooklynissa viime neljän viikon ajan käynnissä olleet neekeriväestön mielenosoitukset sikäläisen sairaalan rakennustyömaalla keskeytettiin torstaina sen jälkeen kun New Yorkin osavaltion kuvernööri Nelson A. Rockefeller oli luvannut jotta hän tulee järjestämään osavaltion apua siinä mielessä, että mainitulle rakennustyömaalle otettaisiin töihin myös neekereitä ja puertoricolaisia.

Muualta kaupungista ilmoitetaan, että samasta syystä muilla pikettilinjoilla olleet työläiset harkitsevat samanlaiseen myönnytykseen suhtautumista — samanlaiseen välirauhaan suostumista.

Sitten näiden mielenosoituksien alkamisen heinäkuun 10 päivänä on pidätetty kaikkiaan 860 henkilöä, joiden joukossa niin neekereitä kuin valkoihoisiakin.

Mielenosoituksilla olleet henkilöt vaativat jotta on keskeytettävä työt kaikilla yleisillä laitoksilla ellei niiden rakennustöihin palkata vähintäin 25 prosenttia neekereitä tai puertoricolaisia.

Osavaltion kuvernööri on kieltäytynyt suostumusta prosenttivaatimukseen, mutta on kuitenkin luvannut jotta rotuerotteluvastaista lakia tullaan noudattamaan.

Kaatosade tulvitti Buffalon; ihmisiä evakuoitu

Buffalo. — Kaatosade piiskasi tätä 500,000 asukkaan kaupunkia eilen peittäen toisia asuntoalueita pieniksi järviksi. Noin 300 ihmistä jouduttiin evakuoimaan. Kaupungin pormestari julisti kaupungissa hätätilan.

Tulviva vesi teki vakavaa tuhoa täyttäen kellareita, vahingoittaen kouluja ja muita yleisiä rakennuksia ja katuja. Pormestarin toimistosta tiedoitettiin, että kaupungin hätätilan vuoksi on turvauduttu valtiolliseen apuun. Vahinkojen odotetaan nousevan miljooniin dollareihin. Raskaimmin tulvivissa paikoissa vesi nousi yli neljä jalkaa.

Noin viidessä ja puolessa tunnissa satoi lähes neljä tuumaa vettä, mikä on suurin määrä 70 vuoden aikana 24 tunnin kuluessa.

Noin 300 ihmistä jouduttiin evakuoimaan kodeistaan tulvan aikana.

Arvokas juhlapuhe Ernest Koskelta Suurjuhlissa

Toronto. — CSJn ja SCAULn 7 Suurjuhlien juhlapuhujana oli Ernest Koski, Yhdysvaltojen Työmies-Eteenpäin lehden liikkeenhoitaja. Puhuessaan hän kertoi kuinka eräs John Määttä puhui Työmies-Eteenpäin 60-vuotisjuhlissa heidän lehdestään hänen aapisenaan. Koski lainasi Määttän sanoista

— Meitä oli viisi tyttöä ja kolme poikaa ja me jokainen opimme lukemaan suomenkieltä Työmiehen kautta. Äiti kerran sanoi, että eiköhän meidän tulisi hankkia aapinen, että nuo lapset oppisivat lukemaan suomea. Isä vastasi siihen vakavana:

— Työmies on paras aapinen.

—Olen iloinen, äärettömästi iloinen siitä, että samalla kun opin Työmiehen avulla lukemaan suomea sain siitä sen periaatteen, jota pidän tänään suurempana asiana täällä maanpäällä. Olen lehdellemme ikuisesti kiitollinen siitä, että opin tuntemaan sen suuren periaatteen, jota edistämään lehtemme on perustettu.

Mr Koski sanoi, että Vapaus-lehti on myöskin samassa mielessä aapisena monilla Canadassa syntyneille, ja jatkoi selittäen kuinka tärkeitä työväen sanomalehdet ovat yhteiskunnan kehityksessä. Hän mainitsi myöskin että näiden lehtien ylläpitäminen on raskas tehtävä sillä ne eivät koskaan tule toimeen taloudellisesti tilaus- ja ilmoitustuloilla ja että hän oli vakuutunut jotta Canadan suomalaiset antavat yhtä voimakasta kannatusta Vapauden ryntäyksille kuin Amerikan suomalaiset antavat Työmies-Eteenpäin lehdelleen.

Puheessaan Koski kertoi monista muista asioista, m.m. siitä kun Suomen presidentti Kekkonen vieraili Yhdysvalloissa.

"Kun Kekkonen saapui meidän Yhdysvaltojen pääkaupunkiin Washingtoniin, niin siellä sanomalehtimiesten kuuluisa National Press Club järjesti hänelle niin kutsutun "Meet the Press" tilaisuuden, jossa Kekkonen oli lounasvieraana ja -puhujana.

Kaikkien hullunkuristen lehtimiesten kysymyksien seassa oli kysymys: 'Pitääkö paikkansa, että olette kyenneet säilyttämään asemanne kansainvälisesti kuumassa paikassanne, koska teillä on niin pitkä kokemus saunasta?" johon vastaus tuli viipymättä: "Minun paikkani ei ole kovin kuuma, mutta sauna on. Tahtoisin suositella teille arvoisat lehtimiehet, että käydessänne Suomessa kävisitte saunassa. Älkää säikähtäkö, vaikka siellä olisi 140 asteen lämpö. Me suomalaiset nautimme saunasta ja saamme siitä voimaa. Minun täytyy siis vastata kysymykseenne myöntävästi. Ja minulla on ollut saunassa vieraanani monia ulkomaisia valtiomiehiä, ja täytyy sanoa, että saunomisen jälkeen neuvottelut heidän kanssaan ovat sujuneet paljon paremmin."

Tämä vastaus todella puhdisti pelin ja lehtimiesjoukko purskahti nauramaan. Mutta tästä tilaisuudesta hyvin harvat meidän suurpääoman lehdistä mainitsi mitään, sillä Suomen puolueettomuus ja ystävällinen suhde naapurimaahansa, NL:oon ei heitä miellytä."

Kun on hyvin tunnettu Presidentti Kekkonen lahjoitti saunan pääministeri Hrushtsheville sekä presidentti Kennedylle.

Avaruuskilpailusta Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton välillä hän sanoi.

Avaruuskilpailussa ovat olleet Yhdysvallat ja NL joissa molemmissa suurissa maissa ollaan siinä tekniikassa hyvin pitkällä. Viimeisessä NLn kaksoisavaruuslennoissa oli nainen Valentina Tereshkova joka kiersi 46 kertaa maapallon samalla kertaa kun Valeri Bykovski kiersi maapallon 77 kertaa. Valentina oli ensimmäinen nainen avaruudessa joka hurmaannutti naisia kuten miehiäkin ympäri maailman. Vaan mitä sanoivat Yhdysvaltain lehdet ja julkaisut? LIFE-julkaisu, jonka omistaa kuuluisa miljonäärinainen Clare Booth Luce, kirjoittaa kesäk. 28 p. (1963) numerossa:

Otsikkona oli: "Mutta jotkut ihmiset yksinkertaisesti eivät koskaan pääse kuusalle".

Eräs avaruuskomitean mies oli sanonut "se oli vain NLn naaras koekaniini, jolla kokeilulla ei ole mitään merkitystä". Toinen sanoi: "on todistettavissa että naisen kestävyys ei riitä". Kolmas mies oli kovin ennakkoluuloinen: "kun puhutaan Amerikan nais-kosmonauteista, se tekee minun vatsani kipeäksi". Typerin sanonta tuli senaattori Kenneth Keatingilta: 'Se on romantiikan nostamista uusille korkeuksille".

Tuopa tietenkin siksi järkyttävästi ärsytti Clara Lucea — naisena — että hän kirjoituksessaan jatkaa hyvin terävästi: "Valentinan avaruuslento ei ole moskovalaista muotia meidän Madison avenuen seksuaalisesta mainostuksesta. Todellisesti NL lennätti naisen avaruuteen koska kommunistit koettavat erottamattomasti panna käytäntöön miesten ja naisten tasa-arvoisuuden."

Nykyisestä neekeriväestön taiste-

(Jatkuu sivulla 4)

YKn T-neuvosto vastustaa aseiden myyntiä E-Afrikalle

United Nations. — Yhdistyneiden Kansakuntien Turvallisuusneuvosto hyväksyi torstaina päätöksen, jossa kehoitetaan kaikkia YKn jäsenmaita kieltämään kaikki aselähetykset Etelä-Afrikkaan siitä syystä, että Etelä-Afrikan hallitus jatkaa edelleenkin rotuerottelupolitiikkaansa kaikista muiden maiden arvosteluista huolimatta.

Tämä on tähänastisista YKn toimenpiteistä Etelä-Afrikkaan nähden vakavin. Aikaisemmissa päätöslauselmissa on vain arvosteltu Etelä-Afrikan hallitusta sen edesottamisien johdosta.

Samalla Turvallisuusneuvosto kuitenkin hylkäsi päätöslauselmaehdotuksen sen kohdan, missä kehoitettiin jäsenmaita turvautumaan täydelliseen taloudelliseen boikottiin. Sellaista toimenpidettä pyydettiin YKn yleiskokouksen toimesta jo viime syksynä, mutta sillä ei kuitenkaan ole sitä pontevuutta kuin olisi Turvallisuusneuvoston päätöksellä.

Turvallisuusneuvostossa esitetty päätöslauselmaehdotus hyväksyttiin 9 äänellä Britannian ja Ranskan pidättäytyessä äänestämästä.

Douglas Varsova-NATO-sopimuksen kannalla

Regina. — Uuden Demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglas vaati eilen (torstaina) puolueen toisessa edustajakokouksessa esittämässään päätöslauselmaehdotuksessa, että olisi toimittava siihen suuntaan jotta voitaisiin aikaansaada hyökkäämättömyyssopimus NATO-liittolaisten ja Varsova-sopimusmaiden kesken — sama ehdotus, mikä ilmaistiin jo aikaisemmin neuvostoliittolaiselta taholta.

Douglas esitti ehdotuksensa pian sen jälkeen kun hänet oli uudelleen valittu yksimielisesti puolueensa johtajaksi kahden vuoden virkakaudeksi.

"Sellainen sopimus on ensiluokkaisen tärkeä ennen yleisen aseistariisumis- ja ydinasekieltosopimuksen allekirjoittamista, jotka sopimukset tulisivat kansainvälisen tarkkailun ja valvonnanalaisuuteen" sanoi hän.

"Jotkut länsimaat pelkäävät hyökkäämättömyyssopimuksen allekirjoittamista", sanoi mr. Douglas, "mutta on saapunut aika, jolloin Canadan on ilmoitettava, jotta se ei ole valmis riskeeraamaan ihmiskunnan tulevaisuutta puhtaasti siitä syystä, että otaksuttaisiin jotta Itä-Saksa ei ole olemassakaan."

Hän sanoi, että Canadan tulisi samalla tunnustaa myö Kiinan olemassaolon ja auttaa sille edustajapaikan järjestämisessä Yhdistyneissä Kansakunnissa. "700-miljoonaista kansaa ei voida ylenkatsoa', sanoi hän. "Jos odotamme, että se kansa noudattaisi maailman yhdyskunnan lakeja, niin meidän tulisi ensin sallia sen liittyminen maailman yhdyskunnan jäseneksi."

Mr Douglas korosti samalla puheessaan, että ensimmäinen merkki kylmän sodan "sulamisesta" oli se, että oli allekirjoitettu osittainen ydinasekokeilukieltosopimus Yhdysvaltain, Britannian ja Neuvostoliiton kesken.

450,000 kilowatin atomivoimalaitos Ontarioon

Toronto.— 450,000-kilowatin ydinvoimalaitos tullaan rakentamaan jonnekin Ontarioon. Suunnitelma tullaan ottamaan esille jo tänä syksynä, sanoi talouskehitysministeri Robert Macaulay täällä tällä viikolla.

Mr Macaulay sanoi, että pääasiallinen sopimus tehtiin viime kuussa Ontarion hallituksen, Ontarion sähkövoimakomission ja Canadan atomivoimayhtiön välillä.

Ministeri sanoi, että hän toivoo tästä tulevan ensimmäisen neljästä samankokoisesta laitoksesta. Hän mainitsi, että jos nämä kaikki rakennetaan, niin ne tulevat nostamaan Ontarion atomituotteisen sähkövoiman kehityksen 2,000,000 kilowattiin vuoteen 1970 mennessä. Näin ollen rakennustyöt pitäisi tapahtua neljän tai viiden vuoden aikana. Ontariossa on yksi atomivoimalla toimiva voimalaitos nykyhetkellä ja toinen rakenteilla, joka tulee tuottamaan 200,000 kilowattia.

Voimalaitoksen lopullinen sijaintipaikka on vielä valitsematta. Lopullinen hyväksyminen tulee tapahtumaan Atomic Energy-lautakunnassa Ottawassa.

Neuvottelut ovat käynnissä kolmen muun laitoksen rakennussuunnitelmista ja samalla mr. Macauley sanoi, että suunnitelma on, että Ontario, vuoteen 1980 mennessä, tulisi olemaan varustettu 7,000,000 kilowattia tuottavilla atomivoimalaitoksilla.

Kukaan ei vielä tiedä kuinka paljon tämä 450,000 kilowatin voimalaitos tulee maksamaan. Mutta se on yksi osa siitä $500,000,000 määrärahasta, joka myönnettiin viime keväänä Ontarion atomivoimakomissiolle.

Mr. Macaulay sanoi, että tämä voimalaitos tulee olemaan suurin Canadassa olevista voimalaitoksista. Samalla hän sanoi, että luultavasti se tulee olemaan myös suurempi kuin mikään vedellä tai kivihiilillä toimiva voimalaitos. Kuitenkaan hän ei halunnut sanoa, kuinka monta työpaikkaa voimalaitoksella tulee aukeamaan.

Mahdollista myöskin on, että nämä voimalaitokset tulevat lopettamaan ne vaikeudet joissa Canadan uraniumiteollisuus on tällä hetkellä. Sillä on mahdollista, että uraniumia voidaan varastoida muutamia vuosia eteenpäin.

Ottawasta tiedotettiin, että kestää vähintään vuoden ennenkuin saadaan piirustukset valmiiksi tätä ensimmäistä voimalaitosta varten. Toivomus olisi kuitenkin, että kaksi näitä laitoksia voitaisiin rakentaa mahdollisimman pian. Sanottiin myöskin, että mahdolliset rakennustyöt tullaan suorittamaan Ontarion Hydron (sähkövoimahallinnon) toimesta.

Suurjuhlan keskiyön tanssien lahjavoittojen saajat

Toronto. — Suurjuhlien keskiyön tanssien lahjavoitot jakautuivat seuraavasti:

I palkinto $50.00 Milja Sippola, 470 Dewey Ave., Port Arthur, Ont., lippu No. 7747.

II palkinto $25.00 Reino Taipalus, 1 Highfield Rd., Toronto, Ont. lippu No. 5526, Emil Saari, 101 Algonquin Blvd. W., Timmins, Ont., lippu No. 914, V. Hämäläinen, 1417 Fort St., Montreal, P. Q., lippu No. 6683, Eljas Kaartinen, Box 193, Sudbury, Ont., lippu No. 8938.

III palkinto $10.00 Mrs. M. Wiitasalo, 507 Shannon Rd., Sault Ste. Marie, Ont. lippu No. 8977, Urho Tynjälä, 2363 West 9th St., Vancouver 9, B. C., lippu No. 2172, CSJn Vancouverin osasto, lippu No. 2315, Aino Pitkänen, R. R. 2, Rd 24, Port Arthur, Ont., lippu No. 440, Teuvo Rajala, 488 Ernest St., Sudbury, Ont., lippu No 2912.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

Editor: W. Eklund — Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

UDPn 2. edustajakokous

Viime tiistaina, elokuun 6 päivänä alkoi Reginassa Uuden Demokraattisen puolueen 2. edustajakokous. Sitten tämän uuden puolueen perustamisen toissavuonna Ottawassa pidetyssä kokouksessa on nähty paljon sellaisia aikoja, jolloin ihmisillä oli syytä ajatella nukkumaan paneutuessaan josko he vielä tulisivat näkemään seuraavan päivän valon. Samaan ajan kuluessa on kuitenkin todettu jotta on aikaansaatu monta sopimusta ja kompromissia. Emme usko, että olisi olemassa mitään sen parempaa todistusta tästä viimeksimainitusta kuin juuri viime maanantaina allekirjoitettu osittainen ydinasekieltosopimus, joka allekirjoitettiin Uuden Demokraattisen puolueen edustajakokouksen alkamista edelliseenä päivänä.

UDPn selvä ydinaseiden vastaanottamista vastustava kanta, minkä se omaksui viime liittovaalikampanjan aikana, on ehkä kaikkein merkitsevin kehitysvaihe puolueen tähänastisessa elämässä. Toivottavasti tämä kanta tulee vahvistetuksi tässä edustajakokouksessa.

Mutta samalla tähän edustajakokoukseen osallistuvilla edustajilla on pohdittavanaan useita muita kysymyksiä, joiden joukossa asennoituminen kansainvälisessä suhteessa. Uuden Demokraattisen puolueen olisi asettauduttava varmemmin ottein vissille kannalle useissa sellaisissa kysymyksissä, jotka koskevat Canadan suhtautumista ulkokysymyksiin. Nämä kysymykset vaativat vastausta puolueelta.

Samana päivänä kun edustajakokous alkoi maamme suurin päivälehti Toronto Daily Star kysyi toimituskirjoituksessaan: ". . . pitäisikö UDPn olla olemassakaan nykyisessä muodossaan? Eikö sen olemassaolo aikaansaa edistysmielisten voimien hajanaisuutta ja samalla edistä taantumuksellisten voimien asiaa?

"Eikö olisi edullisempaa, että sen (puolueen) jäsenten voima ja innostus olisi suunnattu tukemaan edistysmielisiä voimia työskentelyssä yhdessä liberaalipuolueen kanssa?"

On hullunkurista ajatella, että liberaalipuolue olisi edistysmielisten puolue vaikka sen riveissä voikin olla joitakin edistysmielisiä virtauksia. Viimeksipidetyt liittovaalit osoittivat varsin selvästi kenen asialla liberaalipuolue oli ja kenen etuja se edustaa. Myös parlamentin alahuoneen istunnoissa on käynyt selväksi, että sen puolueen jäsenet ja puolue miltei kokonaisuudessaan on valmis kumartamaan monopolistien ja niitä edustavan Yhdysvaltain hallituksen edessä.

UDPn edustajakokouksen historiallinen velvollisuus on laatia sellainen puolueohjelma ja -politiikka, mikä olisi selvästi maamme kansan etujen mukainen ja minkä kaikki edistysmieliset ihmiset voisivat hyväksyä omakseen. Tällä emme tarkoita vain UDPn ja liberaalipuolueen riveissä ja niitä lähellä olevia ihmisiä, vaan kaikkia taantumuksen rintamaa vastustavia voimia. Jos Uudesta Demokraattisesta puolueesta voitaisiin muodostaa todella kansanpuolue, niin se voisi muodostua tehokkaaksi aseeksi kansan hyvinvoinnin puolesta ja se voisi tehdä vastarintaa niille voimille, jotka kieltäisivät canadalaisilta oikeuden rakentaa omat asiansa. Samalla sellainen puolue voisi estää sellaisten fiaskojen kehittymisen kuin liberaalipuolueen äskeinen budjetti.

Päivä päivältä käy siten, että työläisten, farmarien ja pienliikemiesten edut lähenevät toisiaan näiden ihmisten joutuessa taisteluun suurpääomaa ja sodanlietsojia vastaan. Uuden Demokraattisen puolueen ohjelmassa tulisi tunnustaa tämä tosiseikka ja antaa näille ihmisille aatteellinen ase, millä he voisivat taistella etujensa puolesta.

Tämän lisäksi, meidän mielestämme, UDPn ohjelmassa tulisi tunnustaa se tosiasia, että Canada on kaksikansallinen maa, pääasiallisesti englantilainen ja ranskalainen. Kummallekin näille ryhmille kuuluu tasa-arvoisuus ja oikeus päättää omista asioistaan.

UDPn nykyinen johto on kokoonpanoltaan sellainen, että puolueen on erittäin vaikea laatia ohjelmaa, mistä todella heijastuisivat pyrkimykset rauhaan ja kansojen hyvinvointiin. Mutta on olemassa merkkejä siitä, että osa puolueen jäsenistä sekä sen johdosta jo käsittää hyvin mitä toimenpiteitä maassamme vallitseva tilanne vaatii. Hyvänä esimerkkinä tästä on puolueen ohjelmassa oleva kanta kaksikansallisuuteen nähden. Puolueen kansallinen neuvosto on jo tunnustanut, että "maamme perustuslain on huomioitava ranskalaisen ja englantilaisen Canadan tasa-arvoisuus".

Meidän on muistettava, että tämä kohta, kuten myöskin monet muut puolueen ohjelmaa ja puolueen edustajakokouksessa olevat kohdat ja tehdyt päätökset ovat todistuksia kansan voimakkaasti esittämistä vaatimuksista. Vielä ei ole puolueen ohjelmassa sitä laajakantoisuutta, mikä kutsuisi kansan taisteluun itsenäisyytensä ja hyvinvointinsa puolesta ja mikä viitoittaisi selvästi ne tiet, mitä kansan tulisi kulkea.

Mutta tällaista ohjelmaa ei voitaisi laatia sillä perusteella että UDP ja liberaalipuolue liittäisivät voimansa. Huolimatta siitä mitä Toronto Daily Star kirjoittaa, liberaalipuolueesta, viimeksipidetyt vaalit osoittavat selvästi, että liberaalipuolue on monopolien poliittinen edustaja ja asianajaja parlamentissa.

Samalla ei ole mahdollista laatia sellaista ohjelmaa punakauhun lietsonnalla. Lyhyesti sanottuna, puolueen ohjelman tulisi olla sellainen, mikä yhdistäisi kansanjoukot näkemään jotta maamme itsenäisyys on vaarassa ja että maamme talous kärsii siitä, että sitä hallitsee ulkomaalainen pääoma sekä siitä, että maamme on kytketty Yhdysvaltain kylmän sodan vankkureihin. Jos sellainen ohjelma laadittaisiin Uuden Demokraattisen puolueen edustajakokouksessa, niin olemme varmoja, että miljoonat canadalaiset olisivat valmiita liittymään sen puolueen riveihin.

Toivomme, että tulemme havaitsemaan sellaisen selvän suunnan UDPn toisen edustajakokouksen päätöksissä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Sanni Gustafson, Haney, BC, täyttää sunnuntaina, elokuun 11 päivänä 80 vuotta.

Kusti Varjonen, Wanup, Ont. täyttää maanantaina, elokuun 12 päivänä 74 vuotta.

Rosa Widgren, Port Arthur, Ont. täyttää tiistaina, elokuun 13 päivänä 82 vuotta.

Oskar Salmi, Haney B.C. täyttää elokuun 16 päivänä 80 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Hilma Marttinen, Haney, B.C. tiistain elokuun 6 päivän numerossa tuli erheellisesti 62 vuotta, pitäisi olla 69 vuotta. Valitamme erehdyksen vuoksi.

Lahden messuilla paljon vieraita

Lahti. — Lahden messut aloitettiin viime perjantaina juhlavasti ja runsaan sekä arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnäollessa. Messualueen portit avattiin keskipäivällä ja tuntia myöhemmin kokoontuivat kutsuvieraat avaraan Urheilutaloon avajaistilaisuuteen, jonka ohjelma kesti vajaan tunnin. Messualueeseen tutustui jo ensimmäisenä messupäivänä tuhatmäärin yleisöä ja juhlaliputettuun messukaupunkiin tuntui olevan saapumassa aivan ehtymätön vieraiden virta pitkin iltapäivää ja iltaa.

Lahden Messuille johtaa kaksi suurta sisääntulotietä, toinen Paasikivenkatua ja toinen Kyösti Kallion katua. Kummankin kadun varteen on messualueen rajalle pystytetty messuportti ja perjantaina klo 12 portit avattiin yleisölle. Samalla kohotettiin kummankin messuportin salkoihin kuusi valtakunnan lippua. Lipunnostotilaisuudessa esitti Lahden varuskuntasoittokunta musiikkikapteeni Olavi Pellonpään johdolla torvimusiikkia.

— Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

Valitseeko Algeria Kuuban esimerkin?

Joskin vielä on aikaista kirjoittaa Algeriasta Afrikan Kuubana, on kuitenkin houkuttelevaa tehdä muutamia vertailuja. Näin sitäkin suuremmalla syyllä, kun sitä haluavat algerialaiset itsekin ja heidän johtajansa, varsinkin Ben Bella, joka tietoisesti käyttää hyväkseen Kuuban innoittavaa esimerkkiä. Algerialaiset pitävätkin Castroa Ben Bellan jälkeen suurimpana kansallissankarina, kertoo parhaillaan Algeriassa oleva tunnettu australialainen lehtimies Wilfred Burchett artikkelissaan, jonka tänään julkaisemme.

Näiden kansojen katkerissa kokemuksissa ja ankarassa itsenäisyystaistelussa on niin paljon yhteisiä piirteitä, ja ne ovat niin tuoreessa muistissa, ettei voi olla vertailematta niitä toisiinsa. Mutta asia ei ole vain tässä. Siihen sisältyy paljon enemmän kuin näiden kahden maan geopoliittinen yhtäläisyys, jotka ovat saavuttaneet vapauden aseellisella taistelulla ja jotka entisistä isäntämaista — Amerikan Yhdysvalloista ja Ranskasta — erottaa kapea vesiväylä: Floridan salmi toisessa ja Välimeri toisessa tapauksessa. Luonnollisesti on olemassa myös eroa: kuubalaiset taistelivat USA:n taloudellisen siirtomaavallan marionetteja vastaan, algerialaiset taas itse siirtomaavaltaa.

Mahtavat voimat, jotka monivuotisen taistelun jälkeen riistäytyivät vapauteen, herättivät molemmissa kansoissa poliittisen tietoisuuden. Ja elleivät niiden johtajat olisi päättäväisesti asettuneet riistettyjen puolelle riistäjiä vastaan, taistelu olisi epäonnistunut, tai, mikä on todennäköisempää, nykyiset johtajat eivät olisi pysyneet paikallaan.

ESIMERKKINÄ

On toinenkin tärkeä tekijä. Angolan ja muiden Portugalin Afrikassa olevien siirtomaiden vapausliikkeelle, koko sille osalle mustaa mannerta, joka ei vielä ole saavuttanut itsenäisyyttä, Ben Bella merkitsee samaa kuin Castro latinalaisen Amerikan kansojen vapautusliikkeelle, näiden maiden sorretuille kansoille, jotka pyrkivät heittämään harteiltaan jenkkien dollariimperialismin ikeen.

Myös äskettäin itsenäistyneille afrikkalaisille maille Ben Bella on muodostumassa samaksi kuin Castro latinalaisen Amerikan maille, joille Castron voitto Kuuban porvaristosta ja astuminen tieteellisen sosialismin tielle on edistyksellinen vallankumouksellinen esimerkkinä.

On kuitenkin välittömämpää vetää raja tämän nuoren pohjoisafrikkalaisen tasavallan ja muutamien muiden afrikkalaisten valtioiden välille, joiden johtajat niin ikään puhuvat "sosialismista". Algerian kansa on koetellumpi kuin muut afrikkalaiset kansat poliittisessa taistelussa. Varsinkin algerialaiset ammattiliitot toimivat vakavana kouluna, joka kasvatti proletariaatin poliittista tietoisuutta.

Ne, jotka aiheuttivat ukonilman puhkeamisen, eivät odottaneet, että miljoonat afrikkalaiset osoittavat sellaista poliittista kypsyyttä, kuin kävi ilmi vapaustaistelun aikana. "Algerian kansanjoukkojen taistelu ei *johtanut ainoastaan* siirtomaa- ja feodaalivallan tuhoon, sanotaan Tripolitanian ohjelmassa. — . . . Algerian kansa ei saavuttanut ainoastaan kansallista riippumattomuutta. Se teki vielä enemmän, astui taloudellisen ja sosiaalisen vallankumouksen tielle".

TYÖLÄISNEUVOSTOT

Kuluvan vuoden maaliskuun 18 ja 22 päivän julistukset, joilla kansallistetaan huomattava osa ranskalaisista omaisuutta sekä tunnustetaan työläisten muodostamat neuvostot, itsehallinnon uutena muotona osoittavat vakuuttavasti, millä tiellä Algeria on.

Totta kyllä, julistukset kansallistamisesta ja omaisuuden takavarikoinnista eivät ole yhtä perusteellisia kuin Castron hallituksen julistukset. Mutta joka tapauksessa ne kohdistuvat 1 5 miljoonaan hehtaariin hedelmällistä maata Algeriassa, noin 550 erilaiseen teollisuuslaitokseen 150 tuhanteen asuntoon, liikkeisiin jne. Ben Bella on jo huomauttanut uuden maanomistus lain valmistelusta, jonka mukaan kaikki 50 hehtaaria suuremmat tilat siirretään valtiolle. Sen tuloksena Algeria saa miljoonan hehtaaria lisää valtion tai osuuskuntien talouteen.

Viime aikoina maa muodosti tärkeimmän lähteen siirtomaaisäntien rikastumiselle Algeriassa. Nyt uuskolonialistit merkitsevät karttoihin ehtymättömiä öljylähteitä ja luonnonkaasuesiintymiä Saharassa. Evianin sopimuksen mukaan nämä rikkaudet toistaiseksi jäävät ranskalaisten käsiin. Mutta ei pidä unohtaa, että välirauhan ehdoista sopiminen vaati kuukausia. Ranska tahtoi Saharan erottamista Algeriasta ja sen muuttamista ranskalaiseksi raaka-ainelähteeksi.

Loppujen lopuksi algerialainen puoli piti pintansa. Tähän tulokseen vaikutti merkittävästi Algerian kansanarmeijan menestyksellinen toiminta. Sahara jäi erottamattomaksi osaksi Algeriaa, mutta ranskalaiset ammentavat jatkuvasti sen uumenista naftaa ja kaasua saaden itselleen puolet tuloista. Tällä hetkellä suurin osa ranskalaista armeijaa, joka vielä on Algeriassa, on sijoitettu Saharaan.

HÄMMINKIÄ PARIISISSA

Maaliskuun 18. ja 22. päivän julistukset synnyttivät hämminkiä Ranskan hallitsevissa piireissä. Näytti siltä, että rikkaiden siirtomaaedustajat Ranskan parlamentissa joten kuten sopeutuivat firmojen ja tehtaiden pakkoluovutukseen. Mutta he olivat kirjaimellisesti järkyttyneitä algerialaisten työläishallintoneuvostojen perustamisesta.

Loppujen lopuksi kaikki entiset ranskalaiset siirtomaanomistajat Algeriassa saavat korvauksen omaisuudestaan täysipainoisissa frangeissa Ranskan Algerian hallitukselle myöntämien lainojen laskuun. Mutta työläishallintokomiteat.

Se muistuttaa jo selvää askelta kohden sosialismia! Ripa eräänä yönä turhaan vaadittu ranskalaisilta jäänyttä omaisuutta hoitavan "Vapaan omaisuuden hallinto"-järjestön uudelleenjärjestämistä pääministeri Ben Bellan välittömällä johdolla ja sen muuttamista yhteistyötä sosialistisen sektorin kanssa hoitavien kysymysten hallinnoksi.

Jos uuskolonialistit lohduttivat itseään ajatuksella, että tämä on vain väliaikaista sosialismin "punaisen magian" jäljittelemistä, niin kuluvan kesäkuun puolivälissä hyväksytty päätös "Sosialismin kysymyksiä tutkivan keskuksen" perustamisesta (jonka tehtävänä on tutkia yksityiskohtaisesti sosialististen maiden kokemuksia Algerian oloihin sovellettavaksi) antoi heille uuden aiheen hämmentymiseen.

KANSAN ALOITTEELLISUUS

Ranskalaisten vyörymäisen pakenemisen aikana Algeriasta siirtomaaomistajat jättivät tehtaansa ja liikkeensä kohtalon huomaan. He olivat varmoja siitä, että OAS saa kauhealla tavalla maksaa kaikesta julmuudestaan. Tästä johtuen, satoa ei oltu korjattu pelloilta, tehtaiden oville oli ripustettu lukot ja kymmenettuhannet työläiset ajettu kadulle. Tehtaissa ei ollut isäntiä, ei johtajia, ei edes mestareita, ei ollut maanomistajia eikä liikkeiden omistajia. Ranskalainen johto oli poistunut. Väliaikainen hallitus oli yhä vielä karkoitettuna. Mitä oli tehtävä?

Kansanjoukkojen aloitteellisuudesta, osittain ammatillisten järjestöjen johdolla, maan talouden avainpaikoille valittiin työläisten tehdasneuvostoja. Maalaisköyhälistö, joka menneisyydessä oli raatanut ranskalaisille, järjestäytyi ja pelasti sadon ilman hallituksen tai isäntien apua. Kaupunkilaistyöväestö yhdisti voimansa ja pani käyntiin tehtaat ja tuotantolaitokset.

Hallitus ei voinut peittää hämmästystään. Yhteistyökysymyksiä sosialistisen sektorin kanssa hoitavan hallinnon johtaja Abdelkater kertoi minulle: "Koko maassa Oranista Konstantiniin saakka työläiset oma-aloitteisesti organisoivat hallintoneuvostoja. Luonnollisestikaan ne kaikki eivät olleet yhtä onnistuneita. Mutta silloisen ajan huomioon ottaen ne täysin selviytyivät tehtävistään. Tämä on erinomainen historiallinen esimerkki kansanjoukkojen aloitteellisuudesta".

Kysymys oli siinä, kuinka hallitus suhtautuisi tähän aloitteellisuuteen. Jotkut hallituksen jäsenet olivat sitä mieltä, että neuvostot oli hajotettava ja maatilat annettava uusille omistajille, jos ranskalaiset eivät palaa. Mutta tämän mielipiteen edustajia oli vähemmistö. Tutustuttuaan nopeasti asioiden tilaan ja työläisneuvostojen periaatteisiin hallitus laillisti niiden toiminnan.

Samanlaiseen itsehallinnon muotoon päätyivät algerialaiset tehdastyöläiset. Tämä osoittaa, että itse asiassa siirtomaanomistajat itse omin käsin valmistelivat tietä tällaiselle kehitykselle.

Lujasti vakuuttuneina siitä, että he pakenemisellaan suistivat Algerian pitkäaikaiseen taloudelliseen sekasortoon, he itse asiassa huomattavasti jouduttivat Algerian vallankumousta. Menneeseen ei ollut paluuta siitä yksinkertaisesta syystä, että Algerian työläiset eivät sitä salli virallisen Pariisin suureksi mieliharmiksi.

"PIRUKAAN EI VOI ESTÄÄ . . ."

Matkien USA:n Kuuban-politiikkaa Ranskan hallitus uhkasi Algeriaa taloudellisella painostuksella ja yritti jopa soveltaa sitä käytännössä. Algeria puolestaan ilmoitti, että se kulkee omaa tietään sosialismiin, hyväksyipä Ranska sen tai ei.

Kesäkuun ensimmäisenä päivänä olin läsnä korokkeella, jolta Ben Bella puhui. Hän sai monilukuisen kuulijakuntansa ihastumaan ilmoittamalla, ettei "Ranska eikä itse pirukaan voi estää meitä rakentamasta sosialismia".

Muutamia päiviä aikaisemmin Pariisissa oli keskeytetty ranskalais-algerialaiset neuvottelut finanssikysymyksistä sen vuoksi, että Ranska oli lopettanut sopimusten mukaisten lainojen maksun Algerialle ja sitkeästi vaati mitä moninaisempien ehtojen hyväksymistä, jotta maksamista jatkettaisiin. Uuskolonialismi kohotti hieman naamariaan ja "isällisen" hymyn takaa paljastui sen häijy irvitys.

Ei ole salaisuus, että Algeriassa joillekin korkeille paikoille on soluttautunut sosialismia vastutavia henkilöitä ja että Ranska tukee heitä taloudellisten ja finanssietujen avulla. Nämä seikat on tarkoin huomioitu Tripolitanian ohjelmassa: "Ilmeisesti Evianin sopimuksen pohjalta noussut yhteistyöajatus (tarkoitetaan Ranskan ja Algerian välistä taloudellista yhteistyötä. — Toim.) on Ranskan uuskolonialistisen politiikan kaikkein luonteenomaisin ilmenemismuoto. Se laskelmoi vanhan palaamiseen, jotta uuskolonialismi voisi ryöstäytyä eteenpäin tullakseen klassillisen siirtomaavallan tilalle."

Algeria vaatii Evianin sopimuksen ja kirjaimen ja hengen ankaraa noudattamista, joka takaa nuoren tasavallan suvereenisuuden. Sitäkin suuremmalla syyllä, kun tämä tapahtui Evianin sopimuksen allekirjoittamisen vuosipäivänä. Toisaalta Ranskan hallitus ja lehdistö reagoi sangen vihamielisesti Algerian hallituksen itsenäisiin toimenpiteisiin, kuten esimerkiksi ranskalaisten entisten omaisuuden takavarikoiminen.

Tuntuu siltä, että Ranskan hallitus on riittävän hyvin informoitu käsittääkseen pääministeri Ben Bellan huhtikuun 4. päivänä pitämässä puheessa esittämien julistusten sisällön. Vastaukseksi ranskalaisten hyökkäyksiin Henri Bourgoud'lle, ranskalaisten siirtomaaomistajien huomattavimmalle edustajalle Algeriassa, kuuluneen omaisuuden takavarikointia koskevan päätöksen johdosta, Ben Bella huudahti: "Hyvä on! Jos me rikomme Evianin sopimuksia, sen pahempi heille."

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Jokamiehen kesäherkku

Niin eräretkillä kuin kesäisessä ruokapöydässäkin on silli paikallaan aterian alkajana. Se lisää ruokahalua ja varsinkin kuumana kesäpäivänä on toisinaan tarpeen, sillä ruumimme suolatasapainoa on ylläpidettävä ja haihtumisen aiheuttama vajaus korvattava. — Sitäpaitsi, onko olemassa parempaa herkkua kuin maukas sillipala kuumien, höyryävien uusien perunain kera?

Entistäänkin herkullisempia silliruokia voidaan valmistaa monenlaisten maustekastikkeiden avulla. Kalaa savustettaessa käytetyt kataja- ja leppälastut ovat olleet uranuurtajia kalanmaustamisen alalla.

Tällä hetkellä on erilaisten mausteyrttien valikoima parhaimmillaan. Niiden joukosta voi jokainen valita omaa makuansa miellyttävän ja kotona kokeillen aikaansaada varsin mielenkiintoisia, todella maukkaita uutuuksia. Maustekastikkeita valmistettaessa on vain muistettava että kylmät kastikkeet on parasta tehdä jo edellisenä päivänä, jotta mausteiden aromit pääsevät parhaiten oikeuksiinsa. Eikä mikään estä valmistamasta sillikastikkeita salaattikastikkeiden tapaan valmiiksi pulloihin, joista sitä on mukava päivittäin käyttää. Suolaista silliä varten maustekastikkeet saavat sisältää myös melko runsaasti makeutusainetta, tämän tietysti sanelee jokaisen henkilökohtainen maku.

Silli jo sellaisenaan on houkutteleva, muatekastikkeella höystettynä sopiva ensimmäiseksi suupalaksi hienommallakin juhla-aterialla.

MAUSTESILLI

1 sillifilee
1 sipuli
1 iso tomaatti
tilliä
Kastike:
3 rkl. öljyä
1½ rkl. rakuunaviinietikkaa
½ tl. rosmariinia
½ tl. basilikaa
¼ tl. hienonnettua mauste- t. mustapippuria
3 neilikkaa
1 laakerinlehti
2 tl. hunajaa

Valmista kastike ajoissa ennen tarjoilua. Sekoita öljy, viinin-etikka, kämmenpohjassa murskatut rosmariinit, basilika sekä pippuri, neilikat, laakerinlehti ja hunaja. Paloittele silliifilee annospaloiksi, leikkaa sipuli renkaiksi, pane tomaatti puoliksi ja leikkaa se sitten viipaleiksi ja hienonna tilli. Lado nämä ainekset kerroksittain pieneen kulhoon ja kaada maustekastike niiden päälle. Anna seista kylmässä useita tunteja ja tarjoa voileipäpöydässä.

CURRYSILLI

1 sillifilee
Kastike:

Valmistetaan kuten edellä, mutta mauste- tai mustapippurin asemesta käytetään kastikkeeseen 2 tl curryjauhetta. Tämäkin kastike on hyvä valmistaa ajoissa etukäteen. Kun silli on marinoitunut eli vetäytynyt tässä liemessä muutamia tunteja, nostetaan se pois ja leikataan annospaloiksi. Asetetaan tarjolle jäälevyn päälle ja koristellaan retiisillä ja tillillä.

MARTAN SILLI

1 sillifilee
Kastike:
3 rlk tomaattisosetta
1 laakerinlehti
1 rlk punaviinietikkaa
2 rlk öljyä
1 tl sipulihiutaleita tai sipulipulveria
1 tl paprikaa
¼ tl valkopippuria
½ tl sellerisuolaa
½ tl suolaa
1 tl sokeria

Leikkaa silli viipaleiksi. Sekota kastike ja kaada se sillin päälle. Tätä silliä voit säilyttää purkissa muutamia päiviä kylmässä paikassa. Sitä paremmaksi silli tulee maultaan mitä kauemmin se saa seistä kastikkeessa.

TILATKAA VAPAUS!

Kirjeitä

AUTTAAKO MIELENPURKAUS

Olen tässä seuraillut tätä maailman menoa ja ihmeelliseltä se näyttää. Kovin on tässä elämässä kaikki jaettu erilaisilla mitoilla. Sanotaan nyt esimerkiksi, että toinen ajelee Cadillacilla ja toisen vaan pitää kävellä.

Siihen sanotaan, että miksi et koeta parastasi, niin kyllä tulet onnistumaan. On sitä koetettu jos jollakin tavalla mutta ei vaan tahdo onnistua. Siinä on se yksi vika, että sillä Cadillac-miehellä on myös takana jo muutakin kuin se auto.

Sanotaan nyt vaikka, että pitää myös tehdä työtäkin sille samalle miehelle. Kyllä tämä herra tulee sen varomaan, että ei se mies joka hänelle työtä tekee, samanlaisella vaunulla ajele.

Kyllä tätä jakosysteemiä pitäisi vähän korjata, sillä kyllä kävelemälläkin eteenpäin pääsee, mutta jos ei ole pistää murua rinnan alle, niin kyllä kävely loppuu. Monessa paikassa sitä nähdään nälkää täällä lännen "kultalassakin" tänä päivänä. Toiset sen kun rypee kaikessa komeuksissaan loistavien ruokapöytien ympärillä. Eiköhän tämä ole vähän väärin.

Mistä tämä virheellinen jakosysteemi sitten johtuu? Eiköhän se johdu siitä, että näille Cadillacimiehille on huomaamatta jäänyt antamatta ihmisrakkaus. Sillä jos esimerkiksi ajatellaan niin kuin minä tällä kertaa ajattelen, niin en minä kyllä voisi antaa miljoonieni tuottaa toisille nälkää, vilua ja kärsimyksiä.

Kun seurailee noiden parempiosaisten edesottamuksia, niin kyllä niistä monesti huomaa kuinka halveksivasti katsotaan sellaiseen joka ei kanna taskussaan tuhansia dollareita.

Kuinka sitten on mahdollista, että näitä toisten päällä sotkijoita on olemassa. Minusta näyttää vähän siltä, että kaikki nämä ihmiset joiden päällä sotketaan eivät oikein tahdo huomata tätä sotkentaa selässään. Esimerkiksi voin mainita, että kun eräs kaveri oli työttömänä niin kyllä hän huomasi sen mutta kun sai työpaikan alhaisella palkalla ja vähän murua rinnan alle, kyllä nälkä lähti siinä suhteessa. Ei pälkähtänyt tämän kaverin päähän, että työpaikka on vain väliaikainen. Nyt kaveri kyllä taas huomaa sotkennan mutta mielestäni tämän kaverin ei pitäisi unhoittaa silloinkaan kun sattuu olemaan jonkinlaista halpa-arvoista murua siellä rinnan alla. Sillä vielä silloinkin tämä Cadillacimies rypee sen komean pöydän ympärillä.

Kyllä nyt on niin, että jos minulle annettaisiin ohjakset niin kai sitä leipää jaettaisiin vähän toisella tavalla. Ensiksi minä ottaisin siitä Cadillacista osia ja tekisin pari pientä autoa, että toisellakin pojalla olisi mahdollisuus viedä perheensä joskus järven rannalle. Olen kyllä kuullut sanottavan, että jumala antaa aurinkonsa paistaa niin rikkaalle kuin köyhällekin. Kyllä Jumala ei ole minun mielestä laittanut tätäkään aivan oikeaan järjestykseen. Toisille se paistaa savusessa kaupungissa ja toisille komealla Miamin rannikolla.

Ja sitä leipää ja kaikkea muuta särvintäkin minä haluaisin vähän jaella eri tavalla. Esimerkiksi ei ole pitkä aika kun voitakin vietiin lantatehtaalle, kun ei Cadillacimies saanut haluamaansa hintaa siitä. Ei tämä ole tuulesta temmattu esimerkki, sillä se tapahtui Englannissa aivan hiljakkoin. Tämänsuuntaisia tempauksia on suoritettu täällä meidän "kultalassammekin" monessa suhteessa.

Nyt jos minä saisin pääni pitää ja antaa vähän valtaa ihmistunteilleni niin en minä lapsille sopivasta ruoka-aineesta rupeaisi lantaa tekemään vaikka ei nyt 100 % voittoa tulisikaan. Sillä kyllä niitä nälkää kärsiviä kuuluu olevan jo paljon. En ole vielä yhtään kertaa katsellessani "aivonpesukoneessa" huomannut sellaista vahinkoa, että joku ei olisi hädässä ja kovassa tarpeessa. Meinaan niitä mainoksia siinä Tii Viissä.

Tiedän sanoa, että suurin osa meistä ihmisistä haluaisi elää normaalia elämää, mutta kuinka moni meistä saa mahdollisuuden. Vain niin moni saa mahdollisuuden kun Cadillacimies suvaitsee antaa.

En ole mikään ennustaja, mutta haluan lausua mielipiteeni tämän Cadillacimiehen tulevista edesottamuksista. Minusta näyttää siltä, että sillä on taas aikomus vähentää sitä murun rinnan alle laittoa määrätyltä luokkaryhmältä. Haluaisin nähdä tai paremminkin sanoen, kuulla, että tämä kaveri josta jo aikaisemmin mainitsin näkisi tästä minun mielipidepurkauksestani sen että ei ole aihetta ruveta kehuskelemaan tämän Cadillacimiehen valtakuntaa vaikka johonkin pääseekin nälkäpalkalla. Nälkäpalkka on minun mielestäni aivan oikea tämän päivän sanomuoto. — M.J.M.

PÄIVÄN PAKINA

Paljon nälkää . . .

Maapallolla sanotaan nykyisin asuvan noin 3 miljardia ihmistä, siis 3,000,000,000 eli kolme tuhatta miljoonaa naapurusta, jotka jakautuvat eri rotuihin, kansakuntiin, kieliryhmiin, uskontoihin, valtiojärjestelmiin jne. jne.

Se on valtava ihmismäärä tuollainen ja lisääntyykin se vain jatkuvasti kaikista apuharvennuksista huolimatta. Jos koko joukko saisi kerran päähänsä lähteä marssimaan jonkun mahtimiehen oli kunniamarssissa, niin pitkäksi varmaan kävisi marssin vastaanottajan aika. Arvelemme nimittäin, että vaikka marssijat pitäisivät pientä kiirettä ja kulkisi viisi tai kuusi henkeä rinnatusten yötä päivää lakkaamatta, niin tuo marssi ei kuitenkaan koskaan loppuisi, uusia ihmisiä syntyisi enemmän kuin mitä marssijat etenisi.

Mutta eivätpä taida maailman kansat hevin niin yksimielisiksi tulla, että tuollaisen marssin aloittaisivat, eikä sellainen ole väliksikään. Sitä paitsi kaikki tuskin jaksaisivat marssiakaan. Viimeisimmät tutkimukset ovat nimittäin osoittaneet, että yli puolet maailman väestöstä näkee jatkuvaa nälkää. Päivittäin lasketaan nälkään ja sen seurauksiin kuolevan vähintäin 10,000 ihmistä.

Tiedemiehet ovat laskeneet, että ihminen, tullakseen kunnolla toimeen ja pysyäkseen terveenä, tarvitsee välttämättä ravintoa keskimäärin 2,400 kaloria päivässä ja ravinnossa pitäisi olla kutakin henkeä kohden vähintäin 70 g (noin 2 unssia) proteiinia. Jotta tuollainen ravintomäärä saavutettaisiin väestön kasvusta huolimatta, elintarviketuotannon pitäisi Aasiassa, Kauko-Idässä ja Latinalaisessa Amerikassa nelinkertaistua, Lähi-Idässä kolminkertaistua ja Afrikassa vähintäin kaksinkertaistua. Kauko-Idässä esim. asuu puolet maapallon ihmisistä, mutta ravinnokseen nämä saavat vain neljänneksen maapallon koko elintarviketuotannosta.

Sellainen on siis kuva täällä aurinkokuntamme asutulla planeetalla, ja kuitenkin eräät vielä kehtaavat väittää ettei kurjuus muka maailmassa lisäänny . . .

Mistä tämä sitten johtuu. Onko todella niin, että ihmiset lisääntyvät nopeammin kuin mitä elintarviketuotanto pystyy lisääntymään? Onko niin, että tarvitaan välttämättä pari hyvänpuoleista sotaa, jotta ihmissuku ja elintarvikemäärät saadaan tasapainoon? Vai onko niin, että esim. rikas Amerikka panttaa suuria elintarvikevarastojaan toisaalla kansaa kuolee nälkään?

Tuskinpa mikään noista väitteistä pitää paikkansa. Maapallon elintarvikkeiden tuottamismahdollisuuksista on käytetty hyväksi vain murto-osa, suurin osa maapallon hedelmällisimmistä alueista on yhä viljelemättä ja ihmisten ikivanha elättäjä, meri, on suurelta osalta hyväksikäyttämättä. Nälkä ei siis johdu siitä, etteikö maapallolla voitaisi tuottaa riittävästi elintarvikkeita. Siksi ei myöskään sotaa tarvita ihmiskunnan apuharventajana ja siksi toisekseen, tavallisesti sota apuharventaa elintarviketuotantoa ja varastoja enemmän kuin ihmisiä . . .

Amerikan Yhdysvaltojen elintarvikereserveillä ei tilannetta myös pysyvästi voida korjata, vaikka ne ovatkin suuret. Pariksi viikoksi niillä ehkä nälkä lähtisi, mutta ei sen pitemmälle. Asiaahan se tietenkin sekin olisi, mutta kuitenkin arvelemme, että Amerikan elintarvikepörssien hait polttavat viljan ja turmelevat voin sekä kananmunat mieluummin kuin jakavat ne nälkäisille.

Mutta mitenkähän olisi, jos pantaisiin toimeen yleinen ja yhtäläinen aseistariisunta ja kaikki ne valtavat pääomamäärät, jotka nykyisin uhrataan erilaisiin aseisiin, pantaisiin palvelemaan ihmiskunnan nälän poistamista, järkiperäisesti ja suunnitellusti. Eiköhän silloin jo alkaisi nälkä häipyä ja lopullisesti se lähtee silloin kun maailmassa ei enää ole riistoa, kun toinen ihminen ei voi syödä ylenmäärin toisen kustannuksella.

— Taavetti [illegible]

TULn yleisurheilumestaruuskilpailut Säynätsalossa

Säynätsalo. — Keski-Suomen idyllinen tehdasyhdyskunta Säynätsalo oli polttopisteessä TULn yleisurheilusta puhuttaessa. Tunnelma kilpailupaikalla oli miellyttävä ja kovasta helteestä huolimatta saavutettiin kautta linjan hyviä tuloksia. Parhaita lajeja olivat kaikki juoksulajit ja kenttälajeista korkeus. Uusista mestaruuskilpailujen ennätyksistä vastasivat Keijo Ceder 800 metrillä, Tage Törn 400 m:n aitajuoksulla ja Kalevi Linnanen kuulantyönnössä. Lasse Honkanen aloitti 5,000 metriä kovalla alkuvauhdilla, mutta kuuma ilma pudotti loppumatkasta vauhdin odotettua heikommaksi. Viime vuoden mestareista uusivat mestaruutensa Honkasen lisäksi Helin pituudessa ja Simelius korkeushyppyssä.

Ukkonen jyrähteli sunnuntaina iltapäivällä täällä Säynätsalossa, kun odotettiin mestaruuskilpailujen toisen päivän lajien alkua. Sade kasteli kentän tuntia ennen kilpailujen alkua, mutta se oli vain hyväksi, sillä ilma puhdistautui huomattavasti ja niin sitten saatiinkin juoksulajeissa nauttia hienoista tuloksista. Päivän hienoin kilpailu nähtiin 400 metrin juoksussa, jossa todella juostiin lujaa ja oli aivan hilkulla, etteivät kaikki loppukilpailun miehet rikkoneet 50 sekunnin rajaa. Taisto Salminen uusi jälleen mestaruutensa tällä matkalla erittäin hienolla ajalla 48,8. Keijo Ceder kiilautui toiseksi tuloksella 49,1, mutta varsinainen yllätyksemies oli Oulun Pentti Mahlakaarto, joka anasti pronssin ajalla 49,7. Vain Olavi Kauhanen keihässä ja Ossi Helin 110 m aitajuoksussa pystyivät Salmisen lisäksi uusimaan mestaruutensa tämän päivän lajeissa. Muissa lajeissa sen sijaan saatiin uudet mestarit. Torsti Helminen osoitti olevansa tällä hetkellä sprinttereiden kiistaton ykkönen, ja 1,500 metrillä Martti Rouvinen tekaisi uuden TULn juniorienätyksen 3.53,2.

SÄYNÄTSALON TULOSSATOA

Tuloksia: 200 m: 1) Torsti Helminen Lamminpään Korpi 21,9, 2) Lasse Ketola Lohjan Louhi 22,3, 3) Taisto Salminen Turun Veikot 22,4.

800 m: 1) Keijo Ceder Helsingin Jyry 1.52,2, 2) Timo Vahala Rauman Työv.Urheilijat 1,52,8, 3) Vesa Harjula Lamminpään Korpi 1.54,6.

5.000 m: 1) Lasse Honkanen Kotkan Kisa-Veikot 14,55,2, 2) Erkki Koskinen Loimaan Leisku 15.12,8, 3) Nestori Lindfors Tolkkisten Herkules 15.15,8.

400 m aitajuoksu: 1) Tage Törn Valkon Työv. Urheilijat 54,3, 2) Jalli Vestergard Friitalan Yritys 55,3, 3) Osmo Tuorila Helsingin Jyry 56,5.

Pituushyppy: 1) Ossi Helin Salon Vilpas 707, 2) Jouko Venäläinen Kemin Into 673, 3) Markku Soukka Turun Pyrkivä 672.

Korkeushyppy: 1) Eino Simelius Kiri-60 196, 2) Erkki Kuisma Järvenjään Isku 193, 3) Albert Koskinen Nokian Pyry 193.

Kuulantyöntö: 1) Kalevi Linnanen Jyväskylän Veikot 15.40, 2) Esko Laitinen Kiri-60 15,16, 3) Juhani Forsman Kemin Into 14,03.

Moukarinheitto: 1) Onni Holopainen Lahden Taimi 50,45, 2) Esa Vahlman Turun Veikot 50,07, 3) Veikko Kaivola Koiviston Isku 49,57.

1500 m: 1) M. Rouvinen Hirvensalon Heitto 3.53,2, (uusi TULn nuorten ennätys), 2) T. Varjonen Rauman TU 3.55,7, 3) L. Honkanen Kotkan K-V 3.56,1.

Kolmiloikka: 1) V. Ahveninen Rauman TN 14,19, 2) I. Salmi Turun Pyrkivä 13,91, 3) P. Pesonen Nokian Pyry 13,75.

Seiväshyppy: 1) K. Mahlamäki Karkkilan TU 400, 2) V. Palonen Jämsän Tarmo 380, 3) K. Haataja Oulunkylän Tähti 380.

Kiekonheitto: 1) J. Lahti TKT 45,87, 2) K. Linnanen Jyväskylän Veikot 43,83, 3) T. Taskinen Juvan Isku 43,40.

100 m juoksu: 1) T. Helminen Lamminpään Korpi 10,7, 2) P. Mäkilä Turun K-V 10,9, 3) L. Ketola Lohjan Louhi 11,2.

110 m aidat: 1) Ossi Helin Salon Vilpas 15,00, 2) M. Kymäläinen Nokian Pyry 15,7, 3) J. Vestergard Friitalan Yritys 15,9.

Keihäs: O. Kauhanen TKT 71,50, 2) E. Tiikkaja TKT 68,25, 3) U. Helin Karihaaran TU 66,27.

400 m: 1) T. Salminen Turun Veikot 48,8, 2) K. Ceder Helsingin Jyry 49,1, 3) T. Mahlakaarto Oulun Tarmo 49,7.

10.000 m: 1) Matti Paananen Viitasaaren Toverit 31,07,4, 2) Erkki Koskinen Loimaan Leisku 31.45,0, 3) Väinö Vesanen Jyväskylän Lohi 31.49,8.

TILATKAA

PUNALIPPU

$1.00 VUOSIKERTA

PUNALIPPU on Neuvosto-Karjalan Kirjailijaliiton kaunokirjallinen julkaisu, aikaansa seuraava virkeä kulttuurilehti, sillä on hyvä avustajakunta ja laaja lukijapiiri Neuvostoliitossa ja ulkomailla. Se ilmestyy suomen kielellä kuusi kertaa vuodessa, 128 sivuisena ja runsaasti kuvitettuna.

PUNALIPUSSA julkaistaan Karjalan kirjailijain teoksia, proosaa ja runoutta sekä suomennoksia neuvostokirjallisuudesta. Lehti tarjoaa lukijoilleen novelleja ja kertomuksia, runoja, näytelmiä, kuvauksia, muistelmia ja kirjoitelmia, raportaasheja, kirjaesittelyjä ja arvosteluja.

*

TILATKAA

NEUVOSTOLIITTO

Kerran kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti. Tilaushinta:

$2.50 VUOSIKERTA

Tämä julkaisu esittelee Neuvostoliiton näkökohtia kansainvälisistä asioista; sen kirjeenvaihtajaverkostoon kuuluu julkisuustoiminnan johtajia, tiedemiehiä ja kirjailijoita, jotka ilmaisevat omat mielipiteensä päivänpolttavista ongelmista. Siitä löytyy laajoja reportteja maan ekonomiasta, tieteestä, kulttuurista, taiteesta, kasvatustyöstä, urheilusta, työnteosta sekä Neuvostoliiton elämän muilta aloilta.

Julkaisu käsittää 56 suurikokoista sivua, runsas ja erinomainen kuvitus.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Kustannusliikkeemme kautta voitte tilata allamainittuja aikakausijulkaisuja ja lehtiä

	1 vk.	6 kk.
Naisten Viiri (Can. dollareissa)	$ 4.85	$ 2.95
Työmies-Eteenpäin (Can. dollareissa)	9.70	5.20
Apu	15.00	8.00
Valitut Palat	4.00	
Suomen Kuvalehti	12.75	6.75
Seura	12.75	6.75
Kuvaposti	12.75	6.75
Kotiliesi	7.50	4.00
Koti-Posti	7.00	
Eeva	6.75	
Elokuva-Aitta	7.00	
Uusi Nainen	7.50	
Viuhka	6.50	3.50
Hopeapeili	6.50	3.50
Nakke Nukattaja	6.50	
Neuvostoliitto (Suomen- tai englanninkielellä)	2.50	
Punalippu	1.00	
Urheilun Kuva-Aitta	4.25	
Nasta (lasten lehti)	3.50	
Kaunis Koti	3.75	
Sorjat pukimet	3.75	
Omin käsin	3.00	
Kotikokki	3.00	

Lähettäkää tilauksenne osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

100 ELM ST W. P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Tuhotyö, jonka suorittajat eivät ansaitse muistomerkkiä

Syyskuun alussa tulee kuluneeksi 19 vuotta Hitlerin fasistiarmeijan ja Suomen aseveljeyden katkeamisesta. Tämä johti Suomen ja Natsi-Saksan armeijoiden välisiin sotatoimenpiteisiin sekä fasistijoukkojen suorittamaan suunnitelmalliseen ja perusteelliseen Pohjois-Suomen tuhoamiseen. Kuten julkisuudessa on jo kerrottu on Norvajärven rannalle, noin 16 kilometriä Rovaniemen kaupungista rakennettu suomalaisesta punaisesta hiotusta graniitista mahtava muistokappeli niille taisteluissa kaatuneille Hitlerin armeijan sotilaille. Tämän lähes 200 milj. vanhaa markkaa maksaneen muistomerkin paljastustilaisuus aiotaan suorittaa elokuun 31 päivänä. Tilaisuuteen on tarkoitus tuoda huomattava määrä Pohjois-Suomen taisteluihin ja tuhoamiseen osallistuneita saksalaisia.

ASEVELJEYDEN KATKEAMINEN

Syyskuun 2. pnä 1944 Suomen eduskunta hyväksyi 113 äänellä 46 vastaan ulkoministeri Enckellin esittämän hallituksen tiedonannon, joka merkitsi Suomen irrottautumista sodasta ja Natsi-Saksan kanssa vallinneen aseveljeyden katkeamista. Saman päivän iltana kello 21 Suomen hallitus esitti Saksalle vaatimuksen sen Suomessa olevien sotajoukkojen poistamisesta syyskuun 15. päivään mennessä. Samalla hallitus ilmoitti Saksalle, että ellei näin tapahdu, Saksan Suomessa olevat sotavoimat tullaan riisumaan aseista ja luovuttamaan liittoutuneille sotavankeina.

Saksa ei noudattanut Suomen hallituksen vaatimusta ja näin syntyi Suomen ja Saksan välillä sotatila 15. päivästä syyskuuta 1944 lähtien. Jo sitä ennen olivat saksalaiset syyskuun alkupäivinä Pohjois-Suomessa ryhtyneet toimeenpanemaan miinoituksia sekä polttamaan yksityisasuntoja.

Sotatilan alkaessa oli Suomen alueella saksalaisia sotavoimia yhteensä n. 200,000 miestä, jotka muodostivat 9 divisioonaa. Niiden ylimmän johtoelimen komentajana toimi kenraalieversti Rendulic, fanaattinen kansallissosialismin kannattaja ja alaistensakin käsityksen mukaan täysin kylmä ja tunteeton sotilas. Tämän 20 AOK:n esikuntapäällikkönä toimi kenraalimajuri Hölter. Pohjois-Suomessa toimivien ilmavoimien korkein johto oli R/Luftlotte 5 ja sen komentajana kenraali Kamhuber. Suomen alueesta oli sotatilan alkaessa saksalaisten hallussa koko Pohjois-Suomi, Oulusta Oulujokea pitkin Oulujärveen ja sieltä edelleen valtakunnan itärajalle Miinosaan.

POHJOIS-SUOMEN EVAKUOINTI

Syyskuun alkupäivinä ryhdyttiin laajamittaiseen Pohjois-Suomen väestön ja omaisuuden evakuointiin. Syyskuun 7. päivän ja lokakuun 20. päivän välisenä aikana evakuoitiin Ruotsiin Lapin läänistä 10 kunnan väestö. Lapin läänin evakuoidulla alueella asui n. 111,000 henkeä, joista Ruotsiin siirrettiin n. 55,000 ja loput Suomen alueelle. Koko Lapin läänin asukasluvusta evakuoitiin siis n. 76 %. Oulun läänin alueelta evakuoitiin Kuusamon, Taivalkosken, Suomussalmen, Hyrynsalmen, Ristijärven ja Puolangan kuntien väestö kokonaan sekä osa Pudasjärven ja Kuhmon kuntien asukkaista. Yhteensä evakuoitiin Oulun läänin alueelta n. 51,000 asukasta, eli n. 22 % läänin koko väestöstä.

Karjaa evakuoitiin Lapin läänin alueelta n. 4,600 hevosta ja n. 30,000 lehmää sekä Oulun läänin alueelta 4,000 hevosta ja 17,400 lehmää. Muun maatalousirtaimiston evakuoiminen jäi verrattain vähäiseksi.

HÄVITYSTYÖT POHJOIS-SUOMESSA

Jo sotatilan alkaessa ja varsinkin peräytymisen yhteydessä saksalaiset sotajoukot toimeenpanivat Pohjois-Suomessa laajoja hävitystöitä. Se perusteellisuus ja laajuus, millä hävitystyöt suoritettiin, vaati niin huomattavia valmisteluja, suuria määriä räjähdysaineita, sytytystarpeita ja kojeita sekä lukuisia hävitysosastoja, ettei hävitystöitä voitu suorittaa ilman korkeimman sotilasjohdon nimenomaista määräystä. Asiantuntijain todistuslausuntojen mukaan niiden toimeenpano oli pioneeriteknillisesti ensiluokkaista ja sodankäynnin kannalta useissa tapauksissa vailla kaikkea merkitystä, hävittämistä hävittämisen vuoksi. Saksan sotavoimat olivat ilmeisesti saaneet käskyn koko Pohjois-Suomen järjestelmälliseksi autioittamiseksi. Tätä todista amyös kenraalieversti Rendulic'in kirje Lapin läänin maaherralle, jossa ilmoitetaan, että kostoksi suomalaisten menettelystä hävitetään kaikki Rovaniemen kauppalassa sijaitsevat valtion rakennukset ja laitteet.

Perusteellisesti hävitettiin Kolari, Muonio, Enontekiö, Inari, Sodankylä, Savukoski, Salla, Rovaniemen mlk., Rovaniemen kauppala ja Kuusamo. Hävitys oli näissä kunnissa niin täydellinen, että jopa syrjäiset saloseutukylät ja yksityiset talotkin poltettiin. Erikoisen raskaasti kärsivät hävityksistä näiden kuntien kirkonkylät ja Rovaniemen kauppala. Niissä hävitys oli täydellinen. Kittilän, Turtolan, Ranuan, Suomussalmen, Ryrynsalmen ja Ristijärven kunnissa oli asumuksista hävitetty 35—70 %. Lisäksi yhdessätoista Lapin ja Oulun läänin kunnassa hävitettiin rakennuksista 35% tai sitä vähemmän.

Yksityisten asuin-, talous- ja liikerakennuksia tuhottiin täysin n. 26,000 ja vaurioitettiin yli 16,000. Kouluja tuhottiin 123, kirkkoja ja muita seurakuntain ja kuntien rakennuksia tuhottiin täysin 165 ja vaurioitettiin 130.

Saksalaisten natsijoukkojen polttamien ja hävittämien rakennusten mukana tuhoutui myös niissä olleet kotitarvekalustot sekä maanviljelyskoneet ja -työkalut. Yksityisten, yhteisöjen ja kuntien irtaimistovahingot olivat vuonna 1945 suoritetun erittäin varovaisen arvion mukaan noin 1,335 milj. vanhaa markkaa. Kiinteistövahingot arvioitiin lähes 10 miljardiksi silloiseksi markaksi, eli vahingot yhteensä kaikkiaan 11,056 milj. markaksi.

Teollisuuden vahingoista mainittakoon Kemi Oy:n ja Veitsiluoto Oy:n Kemissä oleville teollisuuslaitoksille aiheutetut vahingot sekä Ylitorniolla ja Koivussa tapahtunut tiilitehtaiden sekä Jäniskosken voimalaitoksen täydellinen tuhoaminen. Metsiä tuhottiin 7,500 hehtaarin alalla 30 milj. markan arvosta. Kuntien ja kylien tieverkostolle saksalaiset aiheuttivat 100 milj. markan vahingot.

Pohjois-Suomen 900 huomattavasta maantiesillasta saksalaiset tuhosivat 700 ja teitä rikottiin soiden, penkereitten ja rumpujen kohalta kymmeniä kilometrejä. Rautatiesiltoja tuhosivat saksalaiset kaikkiaan 112, joista noin 30 oli huomattavan suurta, mm. Kemijoen yli johtavat sillat Kemissä ja Rovaniemellä.

Natsi-Saksan sotavoimien Suomelle aiheuttamat taloudelliset vahingot nousivat valtionvarainministeriön syyskuussa 1945 toimittamien yksityiskohtaisten arvioiden mukaan yhteensä lähes 15 miljardiin markkaan. Arviot on luonnollisesti tehty sen ajan rahanarvon mukan ja ne ovat perin alhaiset. Niinpä esim. kirkot on arvioitu aikaisempien palovakuutusarvojen perusteella ja koulujen osalta todettiin, että niiden jälleenrakennuskustannukset nousisivat jo silloin nelinkertaisiksi.

SAKSALAISTEN SUORITTAMAT OMAISUUSRIKOKSET

Saksalaisten suorittamia omaisuusrikoksia on ollut vaikea todeta, koska väestö oli evakuoitu ja tuhojen jälkeen niiden toteaminen on ollut hyvin vaikeaa. Kuitenkin tiedetään, että saksalaiset sotajoukot syyllistyivät lukuisilla paikkakunnilla yksityishenkilöiden omaisuuden varkauteen ja ryöstöihin. Niinpä esim. saksalaisten haltuun jääneessä Kemin kaupungissa tehtiin kaikkiaan 175 ilmoitusta omaisuusrikoksista. Kemijärven kirkonkylässä saksalaiset sotilaat heti sen jälkeen kun suomalainen siviiliväestö oli evakuoitu, alkoivat pienissä ryhmissä käydä kauppaliikkeissä ja yksityisissä asunnoissakin kahmimassa niihin jäänyttä omaisuutta. Asukkaiden ollessa vielä kotiseudulla varastivat ja ryöstivät saksalaiset sotilaat monilla paikkakunnilla kotieläimiä, polkupyöriä, ompelukoneita, radioita, autoja jne. Pidättämiltään suomalaisilta yksityishenkilöiltä saksalaiset niin ikään ryöstivät näiden omaisuutta, kuten kelloja, sormuksia, polkupyöriä jopa jalkineita ja vaatteitakin.

Sotatoimien yhteydessä voitiin todeta, että saksalaiset olivat ryöstäneet kaatuneilta suomalaisilta sotilailta kenkiä ja vaatteita, eräissä tapauksissa jopa kaikki päällysvaatteet.

Väestön evakuoinnin yhteydessä koottua karjaa saksalaiset ryöstivät esim. Ylitorniolla yhdellä kertaa 60 lehmää. Kun kaikkia eläimiä ei voitu kuljettaa mukana niin niitä tuhottiin. Niinpä Ylitornion Närkin kylässä saksalaiset olivat ajaneet Herman Mäkituomaan virtsakellariin 13 lehmää, mistä ne jälkeenpäin tavattiin menehtyneinä.

VAESTÖÖN KOHDISTUNEET JULMUUDET

Saksalaiset kohtelivat useissa tapauksissa epäinhimillisesti siviiliväestöä ja vangiksi saamiaan suomalaisia sotilaita. Kemissä pidätettiin panttivankeina 120 henkilöä, jotka kuljetettiin saksalaisten mukana Rovaniemelle. Jaatilan kylässä nämä ja eräät muut saksalaisten ottamat vangit jätettiin rintamien väliin erääseen taloon, jossa he olivat vaarassa joutua tulituksen kohteeksi. Samoin joutuivat sotatilan alkaessa suomalaisilta kauppa-aluksilta Saksan ja Norjan satamissa pidätetyt yli 800 suomalaista merimiestä epäinhimillisen kohtelun alaiseksi keskitysleireillä. Heidät pakotettiin työhön torpeedotehtaissa ja pakkotyömuodostelmissa. Usein suoritettiin pahoinpitelyjä ja raakoja rangaistusmarsseja ym. Naisiakaan ei säästetty rangaistusharjoituksilta, joita pidettiin iltaisin työn jälkeen, naisvartioiden pamppuineen huolehtiessa "järjestyksestä".

Monet siviiliväkeen kohdistuneet murhat ovat jääneet kokonaan selvittämättä, silloin vallinneista olosuhteista johtuen. Tervolan kunnan Ylipaakkolan kylässä saksalaiset sotilaat ampuivat lokakuun 9. päivänä metsässä tapaamansa kyläläisen Juho Pesosen. Rovaniemen Jaatilan kylässä saksalaiset ampuivat 8. 10. Kemijoella kalastamassa olleet vanhukset Vihtori Koivuniemen ja Pekka Riikosen.

Siviilihenkilöiden ampumistapausten lisäksi saksalaiset surmasivat monia vangiksi saamian suomalaisia sotilaita. Haavoittuneetkan eivät säästyneet näiltä julmuuksilta. Kemin ja Tornion välillä Raumon sillan luona joutui vangiksi kolme suomalaista sotilasta. Heidät vietiin tieltä pellolle, johon eräs SS-luutnantti ampui takaapäin yhden vangituista sotilaista. Samanaikaisesti tuotiin paikalle vaikeasti haavoittunut suomalainen sotilas moottoripyörällä. Paikalla olleen SS-aliupseerin määräyksestä haavoittunut heitettiin maantieojaan, jossa eräs SS-mies kolhi hänet kiväärinperällä kuoliaaksi. Kemin ja Karihaaran välisellä maantiellä saksalaiset saivat vangiksi 8 suomalaista sotilasta, jotka pakotettiin purkamaan miinakenttiä. Kun heitä tämän jälkeen kuljetettiin eteenpäin, ampui eräs saksalainen kapteeni ensimmäisenä kulkeneen sotilaan takaapäin.

Ylimaan taisteluissa syyskuun 29. pnä joutui majuri Ropposen komentama JP 4 saksalaisen voimakkaan vastaiskun pakottamana peräytymään 2—8 kilometriä, jolloin osa kaatuneista ja haavoittuneista jäi saksalaisten käsiin. Maaston jouduttua seuraavana päivän uudelleen suomalaisten haltuun vain yksi haavoittuneista oli hengissä. Yöllä oli satanut noin 10 sm lunta. Haavoittuneet saivat virua maassa. Henkiin jääneen kertomuksen mukaan saksalaiset olivat kohdelleet haavoittuneita erittäin raa'asti. Erästä reiteen haavoittunutta aliupseeria oli ammuttu päähän ja sen jälkeen ryöstetty. Samantapaisia murhia ja ryöstöjä tapahtui myöhemminkin eri taistelualueilla.

TUHOOJAT JA MURHAAJAT TAKAISIN SUOMEEN?

Vaikka Natsi-Saksan sotavoimien suorittamista järjestelmällisistä rikoksista on lähinnä vastuussa ylin johto ja kuten saksalaisten Suomessa tekemiä sotarikoksia tutkinut komitea mietinnössään 18. päivältä joulukuuta 1945 toteaa ylin paikallinen komentaja kenraalieversti Rendulic, eivät vastuusta ole vapaita myöskään rikosten suorittajat.

Natsi-Saksan sotajoukkojen tuhoista ja rikoksista kärsineet Pohjois-Suomen asukkaat eivät voi hyväksyä näiden rikollisten kunnioittamista eikä siinä mielessä järjestettyjä juhlia. Pohjois-Suomen asukkaat eivät voi ymmärtää sitä, että hallitus ja suomalaiset viranomaiset ovat sallineet muistomerkin rakentamisen Lappiin ja vieläpä sitä avustaneetkin. Ei voida hyväksyä myöskään sitä, että hallitus ja viranomaiset antaisivat Pohjois-Suomen hävittäjien suurin joukoin tulla Suomeen juhlimaan täällä suorittamiaan rikoksia. Vähin mitä voidaan vaatia on, että hallitus estää sotarikollisten tulon maahan ja heidän suunnittelemansa juhlan järjestämisen. — E.T.

Tunnetut kirjailijat rotuerottelua vastaan

Lontoo. — Englantilainen rotuerottelua vastustava yhdistys on ilmoittanut, että 47 siihen kuuluvaa kirjailijaa — mm. Samuel Beckett, Shelagh Delaney, Daphne du Maurier, Graham Greene, John Osborne, J. B. Priestley, Doddy Smith, C. P. Snow, Arnold Wesker ja amerikkalainen Arthur Miller — on päättänyt sallia teostensa esittämisen vain sellaisissa teattereissa, joissa ei suvaita minkäänlaista rotuerottelua.

300 neekeriä telkien taa

Gadsden, Alabama. — Poliisi pidätti Gadsdenissa, Alabamassa, kolmisensataa neekeriä, jotka osallistuivat mielenosoitukseen kansalaisoikeuksiensa puolesta.

Neekerit aikoivat marssia pääkatua kaupungintalolle. Paikallinen vankila tuli täpötäyteen pidätettyjä ja 75 oli vietävä väliaikaisesti toiseen rakennukseen.

Birminghamin entinen pormestari Art Hanes vaati "valkoisten kansalaisten elävää muuria" suojelemaan valkoisia kouluja syyskuussa.

Liittovaltion tuomioistuin on määrännyt kaupungissa poistettavaksi rotuerottelun koulujen lukukauden alkaessa syksyllä.

Välähdyksiä Suurjuhlista

Toronton suurjuhlissa tuli tavattua Vaurion Paavo ja hänellä olikin paljon ja hyvää kerrottavana urheilusta puheen ollen. Hän toivoi erikoisesti lehden palstoilla sanottavan, että hän on kovasti iloinen siitä, että nuorten keskuudessa on ollut huomattavaa innostusta ja eteenpäinpyrkimistä viime aikoina.

Hän sanoi, että lauantaipäivän kilpailuissa oli saavutettu erittäin hyviä tuloksia seiväshypyssä, sekä keihäässä koko Canadankin oloissa loistava tulos. Samoin tyttöjen 60 m. juoksussa saavutetulle tulokselle kannattaa nostaa hattua.

Vaurio lisäsi, että joistakin henkilöistä ehkä tuntuvat naurettavan pieniltä meikäläisten urheilijoiden saavuttamat tulokset ja niistä kerrotut uutiset. Mutta hän sanoi keskustellessaan samasta asiasta Suomen työläisurheilun päämiesten kanssa, näiden sanoneen, että heistä se ei tunnu ollenkaan naurettavalta, sillä he ymmärtävät olosuhteet ja mahdollisuudet täkäläisten suomalaisten urheiluharrastuksissa täällä suuressa maassa. Onhan Suomessakin tunnettua, että me emme saa avustusta muualta kuin omilta joukoiltamme ja kannattajiltamme ja koetamme edistää urheiluharrastusta vähemmän edullisissa olosuhteissa. Siksi hekin Suomesta asti antavat moraalisen tukensa kehoittaen jatkamaan vaan sitkeästi eteenpäin urheilun terveyttä ja sitkeyttä vaativalla tiellä.

* * *

Tuli samoilla suurjuhlilla vaihdettua muutama sana myöskin Elsie Jokisen kanssa. Hänhän suunnitteli sekä ohjasi tämänkertaisen suurjuhlien voimisteluohjelman ja on tehnyt sen jo ennenkin. Se on suuri työ, mutta varmaan myöskin mielenkiintoinen. Elsillä olivat "kädet täynnä" koko ajan, mutta ehti hän sentään sanomaan muutaman sanan lehtemmekin kautta. Hän halusi erikoisesti kiittää kaikkia nuoria voimistelijoita, jotka niin innostuneina osallistuivat harjoituksiin tehden työskentelyn heidän kanssaan miellyttäväksi. Ja kuten me kaikki suurjuhlilla olleet näimme omin silmin tämän yhteisvoimistelun hyvin suoritetut, kauniit liikkeet, voimme kai yhtyä sanomaan "hyvin tehty Elsie ja kaikki voimistelijat".

* * *

Paavo Voutilainen oli myöskin tehnyt hyvää työtä harjoitellessaan kauniin akrobaatti ja voimisteluohjelman, jossa hän itsekin esiintyi "runkona". Lyhyessä keskustelussa hänellä ei ollut muuta kuin hyvää sanottavana toiminnastaan Port Arthurissa ja silloinhan on kaikki hyvin kun ohjaajat itsekin ovat tyytyväisiä.

Dolores Niskastakaan ei sovi unohtaa kun tulee puhe liikuntataiteesta ja taiteesta on todellakin kysymys silloin kun hän on ollut remmissä. Hänen esittämänsä soolotanssi sekä hänen suunnittelemansa ja Yrityksen tyttöjen kanssa esittämänsä "Finlandia in Abstract" saivat juhlayleisön ihastuksen valtaan.

Meillä on hyviä ohjaajia ja esiintyjiä, joista toivomme saavamme edelleenkin kauniita ja taiteellisia ohjelmanumeroita juhliimme. Toivomme heille edelleenkin onnea kaikissa yrityksissään ja suunnitelmissaan. — L. P.

Syyttää vanhempia lasten hukkumisesta

Toronto. — Malcolm McMartin vesiturvallisuustyön johtaja Canadan Punaisesta Rististä sanoi tällä viikolla, että suurin syy lasten hukkumiseen on se, että vanhemmat ovat huolimattomia.

Varsinkin kuuman kesän vuoksi ovat vanhemmat McMartinin lausunnon mukaan olleet hyvin välinpitämättömiä. Kova kuumuus on hänen mielipiteensä mukaan aiheuttanut sen, että vanhemmat ovat tavallaan laiminlyöneet lapsiensa valvonnan sellaisilla uimarannoilla jotka ovat vaarallisia.

Kesäkuussa hukkui Ontariossa 35 lasta, joiden ikä vaihteli 7—15 vuoteen. Kaikkiaan on tänä kesänä hukkunut 191 henkilöä. Viime vuonna hukkui Ontariossa kaikkiaan 148 henkeä. Kaikista eniten hukkumistapauksia on ollut Ontariossa v. 1960, jolloin täten sai surmansa 221 henkilöä.

Nyt pidetyssä urheiluliittomme liittokokouksessa oli useitakin hyvin tärkeitä kysymyksiä, mutta niitä tuonnempana. Ajankohtaisin kysymys tällä hetkellä on, että South Porcupinen Viesti järjestää ensi Työn-päivänä suuret urheilukilpailut radallaan, ja yksimielisesti päätökseksi tulikin, että seurat velvoitetaan lähettämään niihin mitä edustavimman osanottajajoukon, sitäkin suuremmalla syyllä, koska ensi kesän suurjuhlat tullaan pitämään heidän paikkakunnallaan, joten toivomuksenansa oli, että jo nyt näihin "jälkiolympialaisiin" saataisiin paras mahdollinen osanotto, siten innostaen urheilutoimintaamme kautta liiton. — Siis seurat, joukolla Viestin kilpailuihin Työn päivänä.

Työläisurheiluterveisin!

Liittotoimikunta,

K:tta PAAVO VAURIO, siht.

Mimmi Harju on katkaissut jalkansa

St. Catharines. — Täällä hyvin tunnettu mrs Mimmi Harju on katkaissut jalkansa nilkasta joitakin viikkoja sitten pudottuaan kotonaan seitsemän jalkaa korkeilta tikkailta. Jalka on nyt kipsissä ja hän joutuu käyttämään kainalosauvoja ainakin muutaman viikon vielä. Toivomme hänelle pikaista paranemista.

DDRn arvovallan kasvua pelätään Länsi-Saksassa

Bonn. — Italia on samaa mieltä LänsiSaksan kanssa siitä, että Moskovan kolmen vallan ydinkoekieltosopimus, jos Itä-Saksa sen allekirjoittaa, lisää Itä-Saksan hallituksen arvonantoa, ilmoitettiin luotettavista lähteistä perjantaina Bonnissa Länsi-Saksan ja Italian välisten huipputason neuvotteluiden päättyessä.

Neuvottelut pidettiin Italian presidentti Antonio Segnin valtiovierailun yhteydessä. Neuvotteluissa olivat läsnä presidentti Segni, liittokansleri Adenauer, Italian ja Länsi-Saksan ulkoministerit Attilio Piccioni ja Gerhadr Schröder sekä muita viranomaisia molemmista maista.

Bonn. — Italia ja Länsi-Saksa ovat yksimielisiä siitä, "Euroopan yhteisöjen jäsenmaiden on jatkettava ponnistuksiaan Euroopan yhtenäisyyden toteuttamiseksi", sanotaan Italian presidentin Segnin Länsi-Saksan vierailun yhteydessä laaditussa tiedonannossa.

Tiedonannossa sanotaan Italian ja Länsi-Saksan olevan yksimielisiä siitä, että Moskovassa laadittu ydinkoekieltosopimus edistää osaltaan pyrkimyksiä yleiseen, täydelliseen ja valvottuun aseidenriisuntaan.

Neuvottelujen aikana on todettu, että Italian ja Länsi-Saksan suhteet ovat "erinomaiset".

Rva Ambatielos tapasi miehensä

Aikinan saari, Kreikka. — Rouva Betty Ambatielos tapasi miehensä Kreikan merimiesunionin johtajan Tony Ambatielosin Aiginan vankilassa 40 minuutin ajan viime viikolla.

He keskustelivat verkon lävitse kahden vartijan ollessa läsnä.

Rouva Ambatielos sanoi lehtimiehille myöhemmin, että hänen miehensä vaikutti "iloiselta". He eivät olleet keskustelleet mistään toimenpiteistä Ambatielosin vapauttamiseksi. He olivat puhuneet vain perheasioista.

Rouva Ambatielos, joka on lontoolainen opettaja, tapasi miehensä viimeksi heinäkuussa 1962. Ambatielos tuomittiin kuolemaan vuonna 1947 syytettynä kommunistisissien auttamisesta. Tuomio lievennettiin kuitenkin elinkautiseksi vankeudeksi vuonna 1952.

Rouva Ambatielos sanoi aikovansa tavata keskusliiton 75-vuotiaan johtajan George Papandreoun ja muitakin poliittisia johtajia "pyytääkseen miehensä vapauttamista".

— Eräs canadalainen terveystarkastaja on rakentanut tehokkaan kärpäsloukun, missä nauhalta tuleva naaraskärpäsen kutsuääni houkuttelee urokset suoraan surman suuhun eli erikoislaitteen suitsuttamaan myrkylliseen sumuun.

KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA

Suojatkaa kesäpaikkanne, veneenne ja moottorinne tarpeellisella vakuutuksella. Lähempiä tietoja haluttaessa — Soittakaa tai kirjoittakaa

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED

597 Bay Street, Toronto, Ont. Toimisto puh. EM 6-8586

O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356 HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

AIVAN UUSI 28 hv. JOHNSON moottori, fibreglass-vene kuljetusvaunuineen.. Myydään $1,300 käteisrahalla. Lähemmin: Toivo Mäkinen, R.R. 3, Sudbury, vasempaan Shell gasoliiniasemasta, "Pit 69" kohdalla maantietä 69 etelään. (10—13)

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9596
63 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
26 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA — TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SAILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Täten ilmoitamme kaikille asiakkaillemme, että
VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
on suljettuna lauantaisin
elokuun 31 päivään asti
AUKI MUINA VIIKON PÄIVINÄ SEURAAVASTI:
Manantaina, keskiviikkona ja torstaina kello 8 ap.—5 ip.
Tiistaina ja perjantaina kello 8 ap.—6 ip.
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

UUSIA JÄNNITTÄVIÄ ROMAANEJA SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

PHILIPPE DE VOMECOURT:
UNOHDETUT URHOOLLISET
321 sivua — Hinta sid. $4.25
Jännittävä ja vauhdikas kuvaus Ranskan vastarintaliikkeen toiminnasta toisen maailmansodan aikana.

DIANNE DOUBTFIRE:
VIATTOMUUS VAARASSA
210 sivua — Hinta sid. $2.75
Englantilainen kirjailija Dianne Doubtfire on luonut tästä vakavasta aiheesta jännittävän ja psykologisesti uskottavan romaanin.

ALISTAIR MacLEAN:
MILJONÄÄRIEN LAIVA
306 sivua — Hinta sid. $3.75
Brittiläinen kauppalaiva "Campari" on maailman ylellisin alus. Se on miljardöörien maanpäällinen taivas. "Miljonäärien laiva" on ensiluokkainen jännitysromaani, jota ei malta laskea käsistään ennen loppua.

UUSIA SUOMALAISIA SATUJA LAPSILLE
SUOMALAINEN SATUKIRJA 1
159 sivua — Hinta sid. $3.00
Keväällä 1962 ratkaistun suuren satukilpailun rikkaasta sadosta on tähän kirjaan otettu 16 satua. Kirjan on verraton lastenkuvittaja Maija Karma somistanut viehättäviin, mielikuvitusrikkain kuvin.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ontario!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip. Ravintola on yleisön palveluksessa kaikkina viikonpäivinä ja -iltoina.

Beaver Laken nuori kaarti laittaa "Variety illan" Wanupin haalille elokuun 17 päivänä kello 8 ip. Alkää unhoittako tulla katsomaan.

CSJ:n Keski-Ontarion vuotuinen aluejuhla on Työn Puistossa elok. 25 päivänä.

CSJ:n Long Laken osaston kokous pidetään elokuun 18 päivänä kello 7.30 illalla Hanna Kosken luona.

Katsaus rakennukseen Vapautta vastapäätä

Rakennus, joka on rakenteilla tässä toimitusta vastapäätä, alkaa kohta olla vesikatossa. Siitä pitäisi tulla 7-kerroksinen Pohjois-Ontarion hienoin hotelli. Pari päivää sitten siihen saapuivat muurarit lusikoineen ja vasaroineen.

Sähkömiehet ovat yhtä mittaa vetämässä langoitusputkiaan paikoilleen ennen sementin laskua. Kaikki muut työläisetkin näyttävät olevan kovassa kiireessä kaikissa hommissaan.

Rakennuksen pitäisi tähän mennessä saamiemme tietojen perusteella valmistua jo tänä syksynä.

Mies loukkaantui katsomossa

Garsonilainen mies sai pesäpallomailan päähänsä ollessaan seuraamassa peliä. 54-vuotias Kenneth Ceasar kuljetettiin Sudburyn Generalsairaalaan Lougheedin ambulanssilla. Sairaalassa sanottiin hänen mahdollisesti kärsivän aivotärähdyksestä.

Onnettomuus tapahtui O'Neil-kadun varrella olevalla pallokentällä viime keskiviikkona.

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Suihkut ja uimaranta
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
1742 PARIS ST. SUDBURY

Jack's Welding
• YLEISTÄ KORJAUSTYÖTÄ
• HITSAUSTA • SEPÄNTYÖTÄ
Puhelin 675-2553
Ontario ja Douglas kulm.
(Ed's Radio vieressä)

MOORE'S Esso Service
Huolellinen autopalveluasema
Atlas autorenkaita, akkuja ja varusteita — Expertti autopesua
PUHELIN 674-6986
Lorne ja Walnut kat. kulm.
Sudbury

Virallinen tutkimus määrätty lääkärin lausunnon jälkeen

Ontarion prokuraattori Fred Cass sanoi eilen (torstaina) Torontossa, että hän tulee määräämään virallisen tutkimuksen toimittamisen Sudburyssa tapahtuneen kaivosonnettomuuden johdosta. Stanislaw Szawlowski sai tässä onnettomuudessa surmansa Froodin kaivoksessa viime kuussa.

Cass sanoi, että hän ei ole samaa mieltä sudburylaisen kuolemansyyn tutkija tri R. M. Mitchellin kanssa siitä, että valamiehistö tekee toisinaan pöhlöjä päätöksiä". Mitchell sanoi, että hän ei halunnut virallista tutkimusta asiassa koska hän uskoi, että valamiehistö voisi tuoda pöhlön päätöksen."

Kesänviettopaikalta Sudburysta

Olen minä täällä lännellä ollessani käynyt useammassakin suomalaisten kesänviettopaikassa, mutta en ole tämän Sudburyn Työn Puiston vertaista vielä löytänyt muualta.

Kun ottaa sen sijainnin huomioon, niin se on melkein kaupungin keskellä. Missä muualla on suomalaisilla kesäleiri näin hyvin sijoitettu? Jos joku tietää niin antakaa siitä kuulua lehtemme palstoilla. Entäs se sauna? Kyllä minä ehdottaisin, että jos lukija tulee vierailemaan tänne Nikkelikylään, niin hän silloin myöskin kävisi koettamassa meidän saunaamme.

Uimaranta siellä on yksi parhaimmista, siinä on sukelluslava ja santaranta lapsia varten. Vesi myöskin on Trout Lakessa mitä puhtainta ja lämmintäkin.

Sitten mitä ajanvietteeseen tulee, niin sitä ei puutu, sillä aina siellä "krokettia" tai jotain muuta peliä on menossa. Kämppiä on myöskin vuokrattavana ollut mutta kyllä kiirettä aina pitää, että sen sieltä saa sillä ihana on paikka. —

Ravintola myöskin tarjoaa siellä antimiaan, että ihmisien ei nälkä tulisi. Iltaisin siellä ravintolassa myöskin joskus laitetaan tanssiksi. Joten älkää antako sudburylaiset kesän vieriä hukkaan. — M. J. M.

Olga Pirskanen kuollut

Lehdellemme tänä aamuna saapuneessa Maiju Majanderin puhelintiedossa kerrottiin, että Canadan Suomalaisen Järjestön näyttämöillä ja muissa näyttämötaiteellisissa töissä hyvin tunnetun Aino Pirskasen äiti ja edesmenneen painijana tunnetun Pekka Pirskasen vaimo Olga Pirskanen oli kuollut eilen tyttärensä Sirkan kodissa Markstayssa.

Jackson and Barnardin hautaustoimistosta tiedustellessamme saimme tietää, että hautausseremonia toimitetaan kello 1.30 ip. maanantaina hautaustoimistosta ja ruumis lasketaan Park Lawn hautausmaahan.

Edesmenneeltä Olga Pirskaselta jäi läheisimpinä suremaan mainitut tyttäret Aino ja Sirkka ja heidän lisäksi poika Pekka.

Räjähdyksen uhrit toipumaan päin

St. Josephin sairaalasta tiedoitettiin eilen, että henkilöt, jotka pelastuivat Hanmerin huoltoaseman räjähdyksestä viikko sitten, ovat tyydyttävässä tilassa. Räjähdyksessä sai surmansa 8 henkeä ja 7 loukkaantui.

Vaikka virallista syytä palon alkuun ei ole vielä annettu Toronton palotarkastajan taholta, niin poliisi epäilee kuitenkin, että palo, josta räjähdys johtui olisi alkanut kun polttoainesäiliöitä täytettiin. Epäillään, että noin 40 gallonaa bensiiniä olisi mennyt talon kellariin ja räjähtänyt siellä.

Huoltoasemarakennus tuhoutui täydellisesti räjähdyksessä.

SAIRASLISTALLA

Kansalaisiamme on seuraavissa sairaaloissa:

Otto Wiitasalo St. Josephin sairaalassa;

Hilja Kaisla Memorial sairaalassa;

Hilda Tuori on General sairaalassa.

Islannin lehtimiehet lakossa

Reykjavik. — Ensimmäisen kerran Islannin sanomalehtimiesyhdistyksen historiassa ovat yhdistyksen jäsenet julistaneet lakon ja reykjavikilaiset jäävät viime viikon perjantaina ilman sanomalehtiä.

Pääkaupungin viiden päivälehden toimittajat ovat mukana lakossa, jonka avulla halutaan tehostaa 32 prosentin palkankorotusta koskevia vaatimuksia.

KUOLLUT

Olga Pirskanen

kuoli tyttärensä kotona Markstayssa, torstaina iltapäivällä, elokuun 8 pnä 1963, ollessaan 77 ikävuodellaan.

Edesmenneen Pekka Pirskasen aviovaimo. Lähinnä suremaan jäivät kaksi tytärtä, mrs. Vern Mäenväru (Sirkka) Markstayssa ja Aino Torontossa, poikansa Peter Erindalessa, Ont., sekä 5 lastenlasta ja yksi lastenlastenlapsi.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista, maanantaina klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Hiroshimasta Moskovaan

Voitaisiin ehkä sanoa vaikuttavaksi yhteensattumaksi sitä, että ensimmäinen sopimus, jonka suuret atomiasevallat ovat onnistuneet saamaan aikaan ydinaseiden rajoittamisesta, allekirjoitetaan juuri Hiroshiman päivän aattona. Ovathan noina päivinä kaikkien mielissä tavallista voimakkaammin Hiroshiman tapahtumat elokuun 6. päivänä 1945, jolloin toinen maailmassa tähän mennessä käytetyistä atomipommeista pudotettiin japanilaiseen kaupunkiin ja siten surmattiin heti 86,100 ihmistä ja aiheutettiin vaikeita, useimmissa tapauksissa myöhemmin kuolemaan johtaneita vammoja 61.100 siviilihenkilölle.

On pelottavaa ajatella, että ne atomipommit, joita suurvallat ovat viime vuosien aikana kokeilleet, ovat kymmeniä, jopa satoja kertoja voimakkaampia ja siis saman verran tuhoisampia kuin amerikkalaisten Hiroshimaan pudottama "kokeilupommi". Sen vuoksi vaikka suurvallat eivät ole päässeet yksimielisyyteen kaikkien ydinasekokeiden lopettamisesta ja vaikka sopimus atomiaseiden hävittämisestä on siirtynyt vielä tuntemattomaan tulevaisuuteen, merkitsee jo nytkin aikaansaatu sopimus tärkeätä tulosta ainakin kahdessa mielessä. Ensinnäkin se panee edes jonkinlaiset suitset atomiaseiden jatkuvalle ja kiihtyvälle kehittämiselle. Näin voidaan sanoa siitä huolimatta, että presidentti Kennedy on jo ilmoittanut Yhdysvaltain jatkavan sopimuksen vielä sallimaa atomikokeiden muotoa, siis maanalaisia kokeita. Toiseksi jättiläisräjäytysten aiheuttama ilmakehän saastuminen ei nyt pääse uhkaamaan ihmiskuntaa "rauhallisella atomikuolemalla", kuten on ollut laita tähän asti.

Mutta nämä seikat jäävät kuitenkin sen valtavan poliittisen merkityksen varjoon, mikä tällaisen sopimuksen aikaansaamisella on koko kansainvälistä ilmapiiriä ajatellen. Ei ole ihme, että sopimusta on tervehditty kaikkialla rauhanpuolustajain piireissä rauhanliikkeen ja rauhanomaisen rinnakkaiselon politiikan suurena voittona. Ilahduttavanaa on, että sopimus on sen lisäksi saanut niin laajaa vastakaikua valtiomiesten ja valtioiden päättävien elinten taholta. Onhan tähän mennessä jo lähimain parikymmentä valtiota ilmoittanut kannattavansa tai suorastaan allekirjoittavansa sopimuksen heti, kun alkuperäiset sopimusmaat ovat sen vahvistaneet. Tähän joukkoon kuuluvat mm. kaikki pohjoismaat sekä sellaiset huomattavat valtiot kuin Intia, Japani, Canada ja Italia, edelleen kansandemokratian maat, m.m. Saksan demokraattinen tasavalta.

Sen sijaan Länsi-Saksa noudattaa jo valitettavan johdonmukaiseksi osoittautunutta militaristista linjaansa. Paitsi sitä, että Bonn on itse ilmoittanut haluttomuutensa liittyä sopimukseen, se on esittänyt tyytymättömyytensä sopimukseen nähden ylimalkaan. Bonnin sotaisia politiikkoja on sietänyt niinikään atomiasekysymyksissä itsepäisenä esiintynyt de Gaullen Ranska.

Hyvin valitettavaa on, että tähän ryhmään on lukeutunut myös Kiinan kansantasavalta, joka demagogisessa julistuksessaan väittää Moskovan sopimusta kansojen pettämiseksi ja vaatii sen sijasta maailman kaikkien valtioiden päämiesten kokousta päättämään muka laajemmista toimenpiteistä atomiaseiden kiellon alalla. Lehdessämme on jo aikaisemmin todettu, että nykytilanteessa tällaiset julistukset ovat kaikkea reaalipoliittista pohjaa vailla. Onkin vain toivottavaa, niin epätodennäköiseltä kuin se tässä vaiheessa näyttääkin, että maailman rauhanliikkeen yksimieliset kannanotot voisivat vaikuttaa Kiinan johtomiesten käsityksiin.

Joka tapauksessa rauhanliikkeen kannalta ja koko ihmiskunnan kannalta tämä elokuun 5. päivä on erittäin merkittävä. Moskovan sopimuksen allekirjoittamisen lisäksi se antaa lupauksen uusista neuvotteluista, onhan Moskovan sopimusta allekirjoittamaan saapunut USAn ulkoministeri Rusk ilmoittanut olevansa valmis neuvottelemaan m.m. Varsovan sopimusmaiden ja NATO-maiden välisestä hyökkäämättömyysjulistuksesta. Ovet neuvottelujen tiellä näyttävät nyt avautuneen. Maailman rauhanvoimien ponnistuksista riippuu, miten pitkälle ja miten nopeasti päästään eteenpäin.

Arvokas juhlapuhe Ernest Koskelta Suurjuhlissa

(Jatkoa sivulta 1)

lusta Yhdysvalloissa Koski lainasi Abraham Lincolnin sanoja.

V. 1848 Abraham Lincoln kirjoitti: "Koska työ on meidän yhteinen rasituksemme, on yritys siirtää tämä rasitus toisten hartioille — rotumme suuri ikuinen kirous. Koska enimmät hyvät asiat saadaan aikaan työllä, seuraa siitä, että niiden pitäisi kuulua niille, joiden työ ne luo. Siitä huolimatta ovat kaikkina aikoina toiset tehneet työtä ja toiset laiskoina nauttineet suuren osan työn hedelmistä. Se on väärin eikä sen pitäisi enää jatkua. Jokaisen hallituksen päämäärä on hankkia jokaiselle työntekijälle hänen työnsä täysi ansio tai ainakin likipitäen, mikäli se kulloinkin on mahdollista".

Neekereitten orjuudesta väitellen Lincoln sanoi "En olle koskaan nähnyt ihmistä, joka olisi itse halunnut olla orja. Harkitkaa, voiko asia, jota ei kukaan toivo itselleen, olla hyvä".

Mr Koski jatkoi

"Sata vuotta aikaa Yhdysvalloissa taisteltiin sen ajan verisin sisällissota estääkseen Yhdysvaltojen hajaantumista kahteen osaan, etelävaltioiden haluten jatkaa feudaalismia neekerien orjuuttamisella ja pohjoisvaltioiden haluten vapaata kapitalismin kehitystä.

Vaikka orjuutta edustava etelä joutui tässä sisällissodassa häviölle, mitään täydellistä neekereitten vapautusta ei syntynyt.

Neekerit jäivät ala-arvoisiksi, eristelyksi, halveksituksi, ilman äänioikeutta jota kuria pidettiin yllä KKKlanien ruoskilla ja hirttonuorilla, vaikka hallituksen perustuslakivastaista.

Vuonna 1962, Birmingham Alabamassa, nousi tuo sorretuin neekerikansa, kuin jättiläinen katkaisemaan kahleitaan.

Lapset, nuoret, miehet ja naiset aloittivat kampapallun eristelyä vastaan. He istuivat rauhallisina ravintoloissa, kaupoissa ja kaduille kunnes poliisit veivät heidät raahasivat 100 vankiloihin.

Tasa-arvoisuuden liikehtimiseen on yhtynyt ihmisyyttä ja tosiveljeyttä kannattava valkoinen väestö.

Mr. Kosken puhe sai lämmintä suosiota juhlayleisöltä ja oli arvokas kohta juhlien ohjelmassa.

Huippuvuorten öljy USAlle?

Oslo. — Norjan viranomaiset ovat toistaiseksi estäneet neuvostoliittolaisia toteuttamasta öljyporaussuunnitelmaan Huippuvuorilla kieltäytymällä luovuttamasta heille 71 kaivoskohdetta, jotka sijaitsevat Egdeöyassa ja Van Mijenfjordin pohjoispuolella Huippuvuorten länsiosassa. Venäläisille on jo ilmoitettu kiellosta samalla kun heitä on pyydetty antamaan tarkempia tietoja niistä geologisista mittauksista, jotka öljynetsintään liittyvät, kertoi oslolaislehti Aftenposten.

Neuvostoliitto oli suunnitellut, että öljyporaukset Huippuvuorilla aloitettaisiin jo ensi syksynä.

Jo toisen kerran norjalaiset viranomaiset eväävät Neuvostoliitolta öljykaivosanomukset. Neuvostoliitto on yli kahden vuoden ajan tehnyt runsaasti kustannuksia vaatineita tutkimuksia Huippuvuorilla löytääkseen sieltä öljyä.

Vaikka kaivospiiri, josta ei vielä ole tehty lopullista päätöstä, käsittää 18 amerikkalaisen Caltex-yhtymän anomaa aluetta. Nämä alueet täydentävät niitä 201:tä, jotka jo aikaisemmin on luovutettu amerikkalaisille ja jotka sijaitsevat Egdeöyassa ja Barentsöyassa.

Koska neuvostoliittolaisten kaikki öljynporaussuunnitelmat näinollen ovat siirtyneet epämääräiseksi ajaksi, pääsevät amerikkalaiset todennäköisesti ensimmäisinä käsiksi mahdollisiin öljylähteisiin.

Tunisia katkaisi suhteet Portugaliin

Tunis. — Tunisia päätti viime viikolla katkaista diplomaattisuhteensa Portugaliin, ilmoitettiin perjantaina Tunisissa annetussa virallisessa tiedonannossa.

Ulkoministeriön julkaisemassa tiedonannossa sanottiin, että Portugalin Tunisissa olevalle asianhoitajalle annettiin ilmoitus päätöksestä perjantaiaamuna.

Tunisissa olevat ulkomaiset havainnoitsijat eivät yllättyneet tästä Tunisian hallituksen tekemästä päätöksestä, joka oli sopusoinnussa Afrikan huipputasokonferenssin Addis Abebassa tekemän päätöksen kanssa, jossa Portugali määrättiin taloudelliseen ja diplomaattiseen boikottiin.

Useat afrikkalaiset maat ovat jo katkaisseet diplomaattisuhteensa Portugaliin vastalauseena sen Angolaa vastaan harjoittamalle politiikalle.

Omistajat päättäneet nostaa uponeen laivan

Quebec. — 12,683 tonnin rahtilaiva Tritonica, joka upposi St. Lawrence jokeen heinäkuun 20 päivänä, on päätetty nostaa ylös.

Tritonica upposi 64-jalan syvyyteen yhteentörmättyään englantilaisen rahtialus Roonagh Headin kanssa. Haaksirikossa sai surmansa 33 henkilöä. Tritonican miehistöstä pelastui ainoastaan 17.

Englantilaisella laivalla olleista henkilöistä ei yksikään loukkaantunut.

Aseriisunnan tuloksia

Geneve. — YK:n talous- ja sosiaalineuvosto päätti viime viikon perjantaina kuukauden kestäneen istuntonsa kehottamalla jäsenmaita ja YK:n erikoistoimistoja tutkimaan tarkoin aseidenriisunnan taloudellisia ja yhteiskunnallisia vastavaikutuksia.

Lopullisessa päätöslauselmassaan 18 vallan neuvosto lausuu osittaisen ydinkoekieltosopimuksen tervetulleeksi ja kehottaa jäsenmaita yleiseen aseidenriisuntaan. Neuvosto sanoo tukevansa taloudellista suunnittelua sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla ja suosittelee erikoisten suunnittelukeskusten perustamista YK:n valvonnan alaisina.

Neuvosto toteaa edelleen olevan tarpeellista yhdensuuntaistaa paremmin kehitysmaihin kohdistuva avustustoiminta. Tiedotustoimintaa näihin maihin on keskitettävä ja lisäksi on perustettava erityinen elin, jonka tehtävänä on kehitysohjelmien kustannusten arvioiminen.

CSJ:n SUDBURYN NAISTENKERHO
ONNITTELEE
täten monivuotista jäsentään
HILDA TUORIA
Hänen 81. syntymäpäivänsä johdosta (tänään)
Hilda on tällä hetkellä General-sairaalassa

KUOLLUT
Rakas Äitimme
Josefiina Kolari
(o.s. Paatela)
syntynyt 5 päivänä maaliskuuta 1875, kuoli 25 päivänä heinäkuuta 1963, Sudbury Memorial sairaalassa 89:nellä ikävuodellaan.
Syvästi kaipaamaan jäivät:
IDA JA LAURI KONTOLA
KALLE JA ILMA KOLARI
HANNA JA LAURI PURO
LAURI JA LILLIAN KOLARI
FRANCES JA BERT MEREDITH
TAISTO JA MARY KOLARI
ja
kuusitoista lastenlasta, yksitoista lastenlastenlasta ja seitsemän lastenlastenlastenlasta.

On päivänpaiste sielussain
Nyt tänään kirkkaampi
Kuin hohto pilven purppurain
On Jeesus omani;
Oi Herra, suothan Sa minulle
Sun armos voimaksi matkalle.

Vainajan siunasi haudan lepoon pastori V. Kyllönen Park Lawn hautausmaahan, Sudbury, Ontario.

KALLIIKSI TULI SIIRTO LÄNSI-SAKSAAN

Elten, Länsi-Saksa. — Eltenin 3,600 asukasta, jotka keskiviikkoiltana viime viikolla paneutuivat levolle Hollanissa, heräsivät torstaiaamuna Länsi-Saksassa.

Hollannin hallitus luovutti nimittäin keskiyöllä Eltenin sekä 6,400 hehtaarin laajuisen Hollannin ja Länsi-Saksan rajalla sijaitsevan alueen takaisin Länsi-Saksalle.

Liittoutuneet luovuttivat kyseisen alueen Hollannille toisen maailmansodan jälkeen odoteltaessa rauhansopimuksen solmimista Saksan kanssa. Hollannin ja Saksan välinen sopimus solmittiin Haagissa huhtikuussa 1960.

Eltenin kylä unohtui elintarvikken täyteen aladettua varastointipaikkaa asukkaiden hankittua varastoon mahdollisimman paljon kaikenlaisia tarvikkeita sen johdosta, että hinnat ovat Länsi-Saksassa paljon korkeammat kuin Hollannissa.

Varhan torstaiaamuna yli 50 hollantilaista voita, munia ja margariinia kuljettavaa kuormavaunua lähti Eltenin alueelta kohti Ruhria myydäkseen edullisesti verotta hankitut elintarvikkeet. Arviolta 10,000 sian kansallisuus on vaihtunut ja markkina-arvo kohonnut raja-alueen luovuttamisen yhteydessä.

Varsinainen luovutus tapahtui vähäisin juhlallisuuksin. Kellojen kajauttaessa keskiyötä allekirjoittivat Hollannin ja Länsi-Saksan edustajat virallisen asiakirjan. Liikenne- ja muut merkit vaihtuivat. Paikkakunnan asukkaat harhailivat koko yön kaduilla tai istuivat kahviloissa ja baareissa, joiden aukioloaikaa oli pidennetty.

NLn valtuuskunta Ben Bellan luona

Alger. — Algerian tasavallan ministerineuvoston puheenjohtaja Ben Bella vastaanotti Neuvostoliitosta saapuneen talousvaltuuskunnan, jota johtaa Uzbekistanin kommunistisen puolueen keskuskomitean ensimmäinen sihteeri Sh. Rashidov.

Keskustelun aikana Rashidov kertoi Nikita Hrushtshevin henkilökohtaiset terveiset Algerian päämiehelle. Tilaisuudessa neuvoteltiin taloudellisista kysymyksistä ystävällisen ilmapiirin vallitessa.

Neuvostoliiton valtuuskunnan seurassa oli myös NL:n Algerin suurlähettiläs A. Abromov.

Kreikassa vaalit marraskuussa

Ateena. — Kreikan pääministeri Panayotis Pipinelis ilmoitti äskettäin että seuraavat yleiset vaalit pidetään Kreikassa ensi marraskuun 3. päivänä.

Pipinelis antoi ilmoituksensa keskusteltuaan kuningas Paulin kanssa. Viimeisimmät vaalit Kreikassa on pidetty lokakuussa v. 1961, mutta poliittinen kriisi, joka seurasi edellisen pääministeri Constantin Karamanlisin eroa viime kesäkuussa, on tehnyt uudet vaalit välttämättömiksi.

Nykyisen parlamentin toimikausi päättyisi normaalisti v. 1965.

Tilatkaa Vapaus!

Paras aika vierailla sukulaisten ja ystävien luona vanhassa maassa on juuri nyt!
Täydellinen, suora yhteys Kanadan rannasta
KÖÖPENHAMINAAN
tunnetulla ystävällisellä
M. S. BATORY laivalla
Kööpenhaminasta hyvät yhteydet kaikkialle Suomeen.
Alenuskauden laivavauoroja:
Montrealista
syysk. 20 p. lokak. 16 p. marrask. 11* p.
Joulupurjehdus Quebecista
jouluk. 7* p.
(*) Pysähdys Southamptonissa.
Alin hinta Kööpenhaminaan Turistiluokassa $229.
Vierailkaa paikallisasiamiehen luona tai
GDYNIA AMERICA LINE
220 Bay Street Toronto 1, Canada

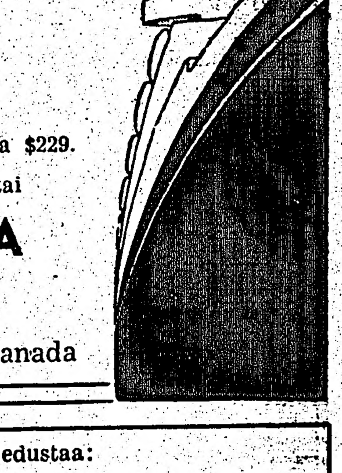

Gdynia American Linjaa edustaa:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
MATKATOIMISTO
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

Suuri mestari -- 23 pientä mestariteosta
LEO TOLSTOI
VALITUT KERTOMUKSET
3 OSAA — 475 + 490 + 455 SIVUA
2-väripäällykset — Koko teoksen hinta sid. $10.00
Leo Tolstoi tunnetaan kaikkialla profeetallisena yhteiskunnallisena julistajana ja maailman kirjallisuuden suurimpiin kuuluvana nerona. Hänen mahtavat romaaninsa "Sota ja rauha", "Anna Karenina" ja "Ylösnousemus" ovat eniten luettuja teoksia.
Tolstoin pienet romaanit, novellit ja kertomukset, jotka suomenkielellä ovat tähän saakka olleet verraten vähän tunnettuja, täydentävät omalta osaltaan hänen kirjailijankuvaansa. Tolstoin realistinen ja syvästi inhimillinen ihmiskuvaus on tuoreimmillaan ja puhtaimmillaan näissä kertomuksissa.
VALITUT KERTOMUKSET
I. Hyökkäys — Metsänhakkuu — Pyry — Kaksi Husaaria — Sevastopol — Kolme kuolemaa — Avio-onni
II. Kasakat — Vankina Kaukasiassa — Vanha Ruuna — Ivan Iljitsin kuolema — Saatana — Kreutzer-sonaatti
III. Isäntä ja renki — Isä Sergius — Tanssiaisten jälkeen — Hadzi-Murat — Väärennetty korkolippu — Aljosa Gorsok — Jumalaista inhimillistä — Minkä vuoksi — Kornei Vasiljev — Mitä näin unessa.
TOINEN KIRJAUUTUUS
Veikko Rissanen:
Yli kankaan ja kosteikon
152 SIVUA — HINTA SID. $2.75
Veikko Rissanen herätti 1960 myönteistä huomiota esikoisteoksellaan "Sininen siipipeili". Hänen toinen kertomuskokoelmansa "Yli kankaan ja kosteikon" johtaa lukijan erämetsien salattuihin maailmoihin. Kerronta on ulkonaisilta mitoiltaan vaatimatonta, hiljaista, mutta sisäiseltä arvoltaan vakuuttavaa, laadussaan harvinaisen puhdaspiirteistä ja persoonallista. Rissanen osaa kuunnella luontoa ja hän tajuaa sen syvimmän olemuksen. Hän on tarinoissaan tavoittanut sen, mitä metsästäjä etsii metsistä ja lukija tällaisesta kirjasta.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO